

Rada Miejska w Ożarowie

Burmistrz Ożarowa

**STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWOJU MIASTA I GMINY OŻARÓW
DO 2020 ROKU**

-

Uzupełnienie informacji z części głównej

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	4
1.1. HISTORIA GMINY	4
1.2. GMINA OŻARÓW DZISIAJ	5
1.3. WŁADZE LOKALNE	5
2. ŚRODOWISKO NATURALNE	5
2.1. POŁOŻENIE I UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI	5
2.2. WALORY PRZYRODNICZE TERENU GMINY OŻARÓW.....	7
2.3. BUDOWA GEOLOGICZNA.....	7
2.4. KLIMAT	8
2.5. GLEBY.....	8
2.6. ZASOBY WODNE - OCENA STANU AKTUALNEGO	9
2.7. SUROWCE NATURALNE	10
2.7.1. ZAGOSPODAROWANIE KOPALIN.....	10
3. DEMOGRAFIA	10
3.1. LICZBA I STRUKTURA LUDNOŚCI	10
3.2. ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE	10
4. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	11
4.1. SYTUACJA MIESZKANIOWA	11
4.2. WODOCIĄGI	11
4.3. GOSPODARKA ŚCIEKOWA.....	11
4.4. GOSPODARKA ODPADAMI	11
4.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ CIEPLNĄ I ELEKTRYCZNĄ.....	15
4.6. GAZOWNICTWO	15
4.7. TELEFONIZACJA.....	16
4.8. DROGOWNICTWO I KOMUNIKACJA	16
5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	17
5.1. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI KLUCZOWYCH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH.....	17
5.2. ROLNICTWO.....	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
6. MIENIE KOMUNALNE	25
7. BUDŻET GMINY	27
8. OŚWIATA, KULTURA, SPORT I REKREACJA.....	36
8.1. OŚWIATA.....	36
8.2. KULTURA.....	48
8.3. SPORT	56

8.4. PROMOCJA GMINY I ATRAKCJE TURYSTYCZNE	57
9. POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW GMINY	57
9.1. POMOC I OPIEKA SPOŁECZNA.....	57
9.2. BEZPIECZEŃSTWO	60
10. OCHRONA ZDROWIA	64

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Historia Gminy

Początki miasteczka Ożarowa są powiązane ściśle z rodziną szlachecką Ożarowskich (h. Rawicz) posiadającą swoją siedzibę w Ożarowie Lubelskim.

Miasto powstało prawdopodobnie na wzorach włoskich, z centralnie umieszczonym rynkiem, z równoległymi do niego ulicami prostymi, z kilkoma wylotowymi traktami oraz kościołem wzniesionym na wzgórzu. Położony na skrzyżowaniu ważnych dróg Ożarów został wkrótce znaczącym ośrodkiem handlowym. Herbem miasta stał się znak rodowy Ożarowskich „Rawicz”. Przedstawia on pannę w koronie z włosami rozpuszczonymi, ubraną w czerwoną lub białą sukienkę. Siedzi ona na czarnym, biegnącym w lewą stronę niedźwiedziu i ma ręce podniesione do góry. Tłem herbu jest kolor złoty.

W 1640 r. Ożarowscy pozbyli się miasta; dziedzicem Ożarowa został Albert Barski. Miasto liczyło wówczas 302 mieszkańców. Oprócz Polaków mieszkało tam 57 Żydów. Z tego okresu pochodzi istniejący do dziś cmentarz żydowski (kirkut), na którym znajdują się dobrze zachowane nagrobki (macewy).

W 1860 r. Ożarów liczył 1734 mieszkańców. Stanowiący 67% Żydzi zajmowali się głównie handlem i rzemiosłem. Byli siłą napędową rozwoju gospodarczego miasta. Miastem jednak zarządzała będąca w mniejszości ludność polska (ok. 33%). Polacy trudnili się głównie rolnictwem, handlem, hodowlą trzody chlewnej, rzemiosłem kamieniarsko-murarskim, a także wypalaniem kamienia wapiennego w niewielkich piecach polowych. Ożarów w tym czasie wygrał rywalizację z sąsiednimi miasteczkami - Lasocinem, Janikowem i Glinianami. Korzystając z dobrego położenia, stał się znaczącym ośrodkiem targowym i jedynym jarmarcznym dla rozległego terenu (Ożarów miał prawo do 6 jarmarków w roku). W mieście było 156 domów, w tym 18 murowanych. Właścicielem Ożarowa była rodzina Dębickich.

Ożarów stracił prawa w miejskie 1869 r. i stał się osadą. Stosując się do postanowień ukazu carskiego, Komitet Urzędujący Królestwa Polskiego odebrał po powstaniu styczniowym prawa miejskie miastom na terenie dzisiejszej gminy Ożarów (oprócz Ożarowa prawa miejskie utraciły Gliniany, Janików i Lasocin) i zmienił je w osady. Znajdował się tu kościół parafialny drewniany, synagoga murowana, 2 żydowskie domy modlitewne, szkoła początkowa ogólna, sąd gminny, urząd gminy, stacja pocztowa, szopa murowana na narzędzia ogniowe, wiatrak oraz mydlarnia. Gmina obejmowała miejscowości: Baltówek, Grochocice, Góry, Janowice Bagniste, Jakubowice, Ożarów,

Podlesie, Przybysławice, Sadów, Sobów, Tominy, Wlonice, Wyszmontów, Zawada Włońska i Wyszmontowska. W gminie mieszkało w tym czasie 8674 osób.

Na początku I wojny światowej Ożarów został zajęty przez wojska austriackie, później przejęły osadę oddziały rosyjskie. Rosjanie wycofując się spalili całkowicie Ożarów, z pożaru ocalało jedynie 5 budynków. Podczas II wojny światowej nastąpiła kolejna dewastacja infrastruktury oraz prześladowanie ludności, Ożarów był wyludniony i zapomniany. Szybszy rozwój nastąpił od 1972 roku, kiedy rozpoczęto budowę cementowni, duży zakład przyciągnął ludzi i pobudził inwestycje. Ożarów nabral większego znaczenia i pozwoliło to odzyskać prawa miejskie w 1988 r., kiedy to weszła w życie Uchwała Rady Państwa z 1987 r. w sprawie utworzenia miasta Ożarów w województwie tarnobrzeskim.

1.2. Gmina Ożarów dzisiaj

/opis część główna/

1.3. Władze lokalne

/opis część główna/

2. ŚRODOWISKO NATURALNE

2.1. Położenie i ukształtowanie powierzchni

Rzeźba terenu gminy jest znacznie urozmaicona, przy czym najatrakcyjniejszy jest krajobraz doliny Wisły. W obrębie doliny występują liczne starorzecza, nadwodne zarośla, pozostałości lasów łęgowych oraz wysoka skarpa poprzecinana licznymi wąwozami w utworach lessowych. Obszar wyżyny charakteryzuje się mniejszymi różnicami wysokości niż dolina. Pokrywają go głównie pola uprawne, łąki, pastwiska i lasy. Według podziału fizyczno-geograficznego Kondrackiego gmina przynależy do trzech mezoregionów:

- Przedgórze Ilżeckiego obejmującego tereny na północ od miejscowości Wyszmontów i Janików. Jest to dość płaska równina denudacyjna o wysokościach 180 - 210 m n.p.m., nachylona w kierunku północnym i północno-wschodnim, gdzie dochodzi do 160-170 m n.p.m. Występują tu nieliczne nieckowate, płaskodenne doliny o głębokości bezwzględnej 5-15m. Dużo bardziej zróżnicowana jest wschodnia granica mezoregionu, gdzie osady lessowe i wapienne poprzecinane są licznymi wąwozami i parowami o głębokości bezwzględnej 15-40m i szerokości do 150m. Nachylenie stoków dolin

przeważnie wynosi 5-12%, miejscami przekracza 12%. Samą granicę stanowi wysoka na 50m krawędź doliny Wisły, oddzielająca Przedgórze Ilżeckie od Małopolskiego Przelomu Wisły.

- Równinę w niektórych miejscach pokrywają osady piasków eolicznych lub niewielkie płyty pokryw lessowych (na południe od Śródborza, Stróży i Szymanówki) o wysokościach 200-230 m n.p.m. Wydmy paraboliczne i wałowe i pokrywy piaskowe występujące w okolicy Włonic, Dąbrówki, Potoka, Glinian, Karsów, Ożarowa i Lasocina, wydmy paraboliczne osiągające maksymalnie 10m wysokości i podstawie o długości ok. 200m, największe można zaobserwować na północ od Czachowa.

- Wyżynę Sandomierską obejmującą płaskie, równinne tereny akumulacji pokryw lessowych, położone w południowej części gminy. Wyżyna wznosi się na wysokość 180-230 m n.p.m., maksymalne wartości osiągając w południowej części gminy. Jest ona licznie poprzecinana wąwozami o różnej długości, szerokości (maksymalnie do 300m) i głębokości (od 5 do 20m). Największe z nich są często palczasto rozgałęzione tworząc bardzo rozbudowane formy. Związane jest to z podatnością pokrywy lessowej na erozję wodną. Nachylenie stoków dolin przeważnie wynosi 5-12%, miejscami przekracza 12%. Większość z wąwozów to doliny suche, a niektóre są miejscem występowania pomniejszych cieków wodnych. Przy dużych opadach suche doliny mogą wypełniać się wodą i lokalnie stwarzać zagrożenie powodziowe. Wąwozy i jary są szczególnie mocno rozwinięte w części krawędziowej Wisły. Do największych należą wąwozy w okolicach Janikowa i Chrapanowa.

- Małopolski Przełom Wisły obejmujący północno-wschodnią część gminy i związany jest z doliną Wisły. Od pozostałych mezoregionów oddziela go kilkudziesięciometrowa krawędź skarpy wiślanej. W obrębie mezoregionu znajdują się taras zalewowy i skąpo zachowany taras nadzalewowy rzeki oraz liczne starorzecza, dolinki smużne i przelewowe. Wyróżnia się tu wał przeciwpowodziowy pochodzenia antropogenicznego oraz stożki napływowe u wylotów dolin i wąwozów. Największy z nich znajduje się w Maruszowie i zajmuje powierzchnię kilkudziesięciu hektarów. Obszar jest bardzo zróżnicowany pod względem wysokości: od 2-5 m nad średni stan wód do 135-137m n.p.m. Nachylenie skarpy wynosi od 15 do 50 stopni.

Wpływ człowieka na rzeźbę terenu dotyczy zmian liniowych i powierzchniowych. Zmiany liniowe dotyczą utworzenia skarpy lub nasypów przy budowie dróg i linii kolejowej oraz utworzenia wału przeciwpowodziowego w dolinie Wisły. Zmiany powierzchniowe to przede wszystkim powierzchniowa eksploatacja surowców prowadzona głównie w północno-zachodniej części gminy, w sąsiedztwie cementowni Grupy Ożarów oraz wyrobiska poeksploatacyjne.

2.2. Walory przyrodnicze terenu gminy Ożarów.

/opis część główna/

2.3. Budowa geologiczna

Gmina znajduje się w obrębie północno-wschodniej części mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich oraz wschodniej części niecki lubelskiej, w strefie kontaktu utworów jurajskich i kredowych. Starsze utwory stanowią osady dewońskie, triasowe, jurajskie, kredowe i trzeciorzędowe, przykryte w przeważającej części utworami czwartorzędowymi.

Osady wieku kredowego można podzielić na kredę dolną i górną. Utwory kredy dolnej to głównie osady piaszczyste: piaski kwarcowe, średnioziarniste z glaukonitem z konglomeratami piaskowców, a w części stropowej fosforytów lub fosforytów piaszczystych. Powyżej występują margle i margliste piaski z glaukonitem i fosforytami – w obrębie utworów znajduje się granica pomiędzy kredą dolną i górną. Kredę górną tworzą gezy, margle piaszczysto-glaukonitowe i wapienie. Powyżej znajdują się margle białe bez glaukonitu, przechodzące w opoki z czerterami i czarnymi krzemieniami. W okolicach Ożarowa pomiędzy opokami występują wapienie mszywiolowe.

Wychodnie kredy dolnej tworzą ciąg od Potoku przez Karsy, Zawadę do Podgaja koło Jankowic. Kreda górna odsłania się na znacznym obszarze we wschodniej części gminy.

Utwory trzeciorzędowe to gliny i piaski zwietrzelinowe występujące jako niewielkie, nieregularne płyty w zagłębieniach krasowych w okolicach Glinian. Osady te przykryte są młodszymi utworami.

Czwartorzęd reprezentują utwory różnego pochodzenia. Utworami związanymi ze zlodowaczeniem środkowopolskim są występujące na terenie gminy gliny zwałowe oraz piaski i żwiry z głazami wodnolodowcowymi i lodowcowymi. Oba rodzaje utworów pokrywają znaczną część obszaru opracowania.

Gliny zwałowe występują w centralnej i północnej części gminy. Są to gliny silnie piaszczyste z udziałem otoczków i skał skandynawskich (głazy narzutowe) z dużą domieszką skał lokalnych (opok, margli i wapieni). Na powierzchni ulegają erozji i wzbogaceniu o frakcję piaszczystą. Miąższość utworów wynosi od kilkudziesięciu centymetrów do kilkunastu metrów. W rejonie Lasocina wśród glin zwałowych występują ily wstępowe (prawdopodobnie jako wypełnienie niecki lub leja w utworach kredowych).

Piaski i żwiry wodnolodowcowe występują w sąsiedztwie glin zwałowych, jako płyty różnej wielkości i miąższości. Występują tu piaski drobno- i średnioziarniste z wkładkami piasków ze żwirem, miejscami z dużą zawartością pyłów. Z okresu zlodowacenia północnopolskiego pochodzą piaski,

żwiru i mulki rzeczne tarasów nadzalewowych oraz lessy w południowej części gminy. Piaski i żwiru rzeczne występują we wschodniej części gminy, w okolicach Maruszowa i Dębna. Są to głównie piaski drobno i średnioziarniste, miejscami ze żwirem i wkładkami z mulków. Lessy występują jako zwarta pokrywa od kilku do kilkunastu metrów miąższości, miejscami nawet ponad 30m, położona na południe od linii Wyszmontów - Janików - Wólka Chrapanowska.

Na przedpolu osadów zlodowacenia północnopolskiego, między Podgrodzem i Ożarowem występują eoliczne piaski pyłowate z przelomu zlodowacenia północnopolskiego i holocenu. Są to piaski drobnoziarniste dobrze wysortowane i obtoczone. Występują w środkowej i północnej części gminy, w okolicach: Wlonic, Dąbrówki, Potoka, Czachowa, Tużnikowa i Polesia Mikułowskiego. W miejscach tych piaski eoliczne budują wydmy o wysokościach względnych poniżej 10 m. W większości piaski te pokryte są lasami.

Ostatnim typem utworów są wytworzone w holocenie mulki, piaski i gliny deluwialne i peryglacialne (miąższość osadów jest niewielka) oraz piaski, pospółki, żwiru rzeczne przewarstwione mulami i łąkami wypełniające dna dolin. Miąższość osadów jest niewielka, których pokrywa dochodzi do 6m w dolinie Wisły.

2.4. Klimat

/opis część główna/

2.5. Gleby

W południowej części gminy Ożarów gleby wytworzyły się na pokładach lessowych. Są to najzasobniejsze gleby na tym obszarze, prawie w całości należące do klas bonitacyjnych I-III, podlegających ochronie przed przekształceniem. Duże polacie gleb chronionych występują też we wschodniej części gminy, w obrębie tarasów zalewowych Wisły. Są to gleby, które wytworzyły się na żyznych namulach pochodzenia organicznego, pyłach i mulach o różnej miąższości przewarstwionych piaskiem i żwirem, naniesionych przez rzekę w wyniku akumulacji rzecznej.

W północnej części gminy gleby wytworzyły się również na skałach węglanowych zmieszanych z glinami zwałowymi, przykrytych utworami pochodzenia polodowcowego i eolicznego. Na tym terenie mozaika klas bonitacyjnych gleb jest dużo bardziej zróżnicowana. Dominują tu jednak klasy niższe – od IV do VI, z niewielką domieszką klas wyższych, podlegających ochronie. Pod względem bonitacji w gminie dominują gleby klas I-III o najwyższej przydatności rolniczej i chronione prawnie przed przekształceniem – zajmują blisko 50% powierzchni gminy. Drugie co do

udziału są gleby klasy IV zajmujące ok. 28% powierzchni terenów rolnych, a najmniejszy udział mają gleby o najniższej przydatności, klasy V-VI, zajmujące ok. 22% terenów rolnych w gminie.

Gleby w południowej części gminy to w większości gleby brunatne właściwe i czarnoziemny zdegradowane na utworach lessowych. Na terenach tych można uprawiać pszenicę, buraki cukrowe i warzywa, nadają się również pod rozwój sadownictwa. W północnej części występują mniej zasobne gleby brunatne wylugowane, piaszczyste i gliniasto- piaszczyste oraz rędziny. Na terenach tych można uprawiać żyto, ziemniaki i owies. Rozróżnienie na te dwie części uwidacznia również podział gleb pod względem przydatności rolniczej. Biorąc pod uwagę kompleksy rolnicze największy udział mają kompleksy pszenicy bardzo dobrej i pszenicy dobrej, występujące w południowej części gminy i zajmujące łącznie 44 % gruntów ornych, oraz kompleks żytni bardzo dobry, żytni dobry i żytni słaby, zajmujące 41% w części północnej.

W dolinach rzecznych oraz dolinach suchych i cieków okresowych odkładają się piaski i muły tworzące mady, wykorzystywane częściowo pod uprawy warzywne, a na terenach o wyższym poziomie wód gruntowych jako łąki i pastwiska.

2.6. Zasoby wodne - ocena stanu aktualnego

Na terenie gminy występują 3 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP¹) - naturalne podziemne zbiorniki wodne istotne dla gospodarki wodnej kraju. Są to:

GZWP nr 405, GZWP nr 420, GZWP nr 422

Poza wymienionymi Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych znaczenie dla gospodarki wodnej mają użytkowe poziomy wód podziemnych o wydajności mniejszej niż GZWP. Na terenie całego powiatu opatowskiego wody podziemne występują w następujących poziomach wodonośnych (za Programem Ochrony Środowiska powiatu opatowskiego):

- jurajski poziom wodonośny (malm) - kolektorem tego poziomu są spękane wapienie i margle. Zasilanie zbiornika wodonośnego następuje głównie w drodze infiltracji wód pochodzenia atmosferycznego. Wody malmu należą do wód słodkich. Posiadają niekiedy zwiększoną

¹ Zbiornik, aby zostać zaliczonym do GZWP musi spełnić następujące kryteria ilościowe i jakościowe: 1) Wydajność studni musi przekraczać 70 m³/h; 2)Wydajność ujęcia musi być większa niż 10 000 m³/dobę; 3) Zbiornik może zaopatrzyć ponad 66 tys. mieszkańców; 4) Woda ze zbiornika aby nadawać się do picia nie może wymagać uzdatniania lub może być uzdatniana jedynie w prosty sposób.

zawartość żelaza. Właściwości bakteriologiczne i chemiczne w zdecydowanej większości odpowiadają wymogom stawianym wodom pitnym,

- kredowy poziom wodonośny to zbiorniki wodonośne o charakterze szczelinowym w opokach, marglach, wapieniach i gezach. Wody charakteryzują się średnią twardością i pod względem bakteriologicznym nie budzą zastrzeżeń. Poziom kredowy zasilany jest wodami infiltrującymi w głąb poprzez warstwy piaszczyste czwartorzędu,
- czwartorzędowy poziom wodonośny wiąże się z osadami piaszczystymi, żwirowymi i pospólkami lub występuje pod zwartą pokrywą lessową na niewielkich głębokościach – zalegając nad nieprzepuszczalnymi glinami. Zwierciadło tego poziomu waha się w zależności od ilości opadów atmosferycznych oraz odległości od dolin rzecznych. Wody tego poziomu charakteryzują się zmienną mineralizacją i są narażone na zanieczyszczenia bakteriologiczne.”

Największą wartość na terenie gminy posiadają wody z poziomu górnokredowego i górnourajskiego, które odpowiadają wymaganiom norm dla wód pitnych bez uzdatniania. Na terenie miasta i gminy występuje 12 ujęć wody, z czego 2 na terenie samego miasta Ożarów. Własne ujęcie wody posiada cementownia Grupy Ożarów S.A.

2.7. Surowce naturalne

/opis część główna/

2.7.1. Zagospodarowanie kopalni

/opis część główna/

3. DEMOGRAFIA

3.1. Liczba i struktura ludności

/opis część główna/

3.2. Zatrudnienie i Bezrobocie

/opis część główna/

4. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

4.1. Sytuacja mieszkaniowa

/opis część główna/

4.2. Wodociągi

Zaopatrzenie w wodę

Podstawowe elementy układu wodociągowego gminy Ożarów tj. ujęcia wód, stacje uzdatniania i zbiorniki wyrównawcze, zapewniają odbiorcom dostawę odpowiedniej ilości i jakości wody. Większość wodociągów pracuje w systemie jednostopniowym (bez zbiorników wyrównawczych). Najstarsze wodociągi budowane były z rur azbestowych (Lasocin, Szymanówka, Julianów, stara część Ożarowa) odcinkami z rur żeliwnych i stalowych. Ogólnie w gminie istnieje około 15,4 km sieci wodociągowej zbudowanej właśnie z tych materiałów. W najbliższym okresie planowana jest ich wymiana na współcześnie stosowane materiały. Prace modernizacyjne uwzględniają także systematyczną wymianę zasuw, tak aby ograniczyć straty wody do minimum oraz maksymalnie skrócić czas konieczny na remonty sieci.

Woda pitna ze wszystkich opisanych powyżej źródeł zaopatrzenia jest systematycznie badana, zgodnie z częstotliwością ustaloną przez PSSE.

W chwili obecnej źródła zaopatrzenia w wodę pokrywają popyt (99,9% ogółu mieszkańców). W związku z rozwojem terenów górniczych w północnej części gminy należy liczyć się z wyłączeniem z eksploatacji ujęcia wód podziemnych w Potoku. Należy się liczyć także z reorganizacją sieci tak aby ograniczyć ilość wiejskich ujęć wód podziemnych i hydroforni - połączenie wodociągów i zostawienie około 4-6 podniosłoby jakość dostarczanej wody, ułatwiło zarządzanie i kontrolę oraz zmniejszyłoby koszty pozyskania i dostawy wody. Realizacja tego przedsięwzięcia jest przewidywana w dłuższym horyzoncie czasowym.

4.3. Gospodarka ściekowa

/opis część główna/

4.4. Gospodarka odpadami

Zgodnie z zapisami art. 9e ust, 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. W Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2012-2018 (WPGO), przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 roku w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2012-2018”, Gmina Ożarów wchodzi w skład regionu I gospodarki odpadami na terenie województwa świętokrzyskiego. Instalacja, która spełnia warunki instalacji regionalnej do przetwarzania odpadów komunalnych jest **Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów w Janczycach gmina Baćkowice** zarządzany przez Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki, Baćkowice 86. Na terenie zakładu znajdują się trzy instalacje służące do zagospodarowania odpadów:

- instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, oraz
- instalacja do składowania odpadów.

W przypadku gdy regionalna instalacja ulegnie awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn w regionie I wskazano trzy instalacje zastępcze:

- regionalna instalacje do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych Piaseczno, 27-680 Łoniów zarządzaną przez A.S.A. Tarnobrzeg Sp. z o.o. ul. Jasińskiego 19, 39-400 Tarnobrzeg;
- instalację zastępczą do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów RZZO Janik ul. Borowska 1, 27-415 Kunów, zarządzaną przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o. Janik, ul. Borowska 1, 27-415 Kunów; oraz
- instalację zastępcza do składowania odpadów Skrzypiów, 28 – 400 Pińczów zarządzaną przez PGKiM Sp. z.o.o. ul. Słabska 13, 28-400 Pińczów.

Masa poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Ożarów w 2014 roku przedstawia poniższa tabela.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 01 01	Papier i tektura	45,4
20 01 02	Szkło	121,2
20 01 39	Tworzywa sztuczne	82,2
20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	1320,7
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,4
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	25,8
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	2,4
15 01 07	Opakowania ze szkła	5,4
17 02 03	Tworzywa sztuczne	15,3
16 01 03	Zużyte opony	12
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	13,3
Razem		1644,1

Tabela 4.4-1 Masa poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych (wg Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Gminie Ożarów w roku 2014).

Ilość odpadów zebranych i przekazanych do recyklingu prezentuje poniższe zestawienie.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
17 04 02	Aluminium	4,2
17 04 05	Żelazo i stal	325,8
17 04 07	Mieszanka metali	0,3
16 01 17	metale żelazne	128,6
16 01 18	Metale nieżelazne	5,8
Razem		464,7

Tabela 4.4-2 Masa poszczególnych rodzajów odpadów zebranych i przekazanych do recyklingu i ponownego użycia (wg Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Gminie Ożarów w roku 2014).

Masa odpadów komunalnych (Mg) zmieszanych o kodzie 20 03 01 - nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne przedstawia się następująco:

Odpady komunalne	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Odebrane z obszarów miejskich	792,1
Odebrane z obszarów wiejskich	528,6
Razem	1320,7

Tabela 4.4-3 Masa odpadów komunalnych (Mg) zmieszanych o kodzie 20 03 01 (wg. (wg Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Gminie Ożarów w roku 2014)).

Z powyższych danych wynika, iż Gmina Ożarów we właściwy sposób wdrożyła system zagospodarowania odpadami komunalnymi. Należy podkreślić, iż w porównaniu do roku 2013 zwiększył się poziom segregacji. Na terenie Gminy odebrano mniej odpadów mieszanych, a więcej przesegregowanych surowców. Dzięki czemu osiągnięte zostały wymagane poziomy odzysku odpadów komunalnych.

Warto również podkreślić, iż Gmina Ożarów realizuje „Program usuwania i utylizacji odpadów zawierających azbest dla Gminy Ożarów”. Osoby fizyczne mieszkające na terenie gminy mogą ubiegać się o bezpłatny demontaż, odbiór i utylizację materiałów zawierających azbest. Gmina Ożarów na realizację zadania Usuwanie (transport i utylizacja) i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z gminnych obiektów użyteczności publicznej i gospodarstw domowych z terenu Gminy w ramach realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Ożarów 2012-2032” - I etap, którego koszt w 2015 r. wynosi 20 105,28 zł otrzymała dotację w wysokości 17 089,49 zł stanowiącej 85 % kosztów kwalifikowanych zadania składających się:

- środki WFOŚiGW w Kielcach 7 036,85 zł tj. - 35,00 % kosztów kwalifikowalnych,
 - środki NFOŚiGW w Warszawie 10 052,64 tj. - 50,00 % kosztów kwalifikowalnych zadania.
- Środki własne - 3 015,79 zł. - 15% kosztów zadania.

4.5. Zaopatrzenie w energię ciepłą i elektryczną

/opis część główna/

4.6. Gazownictwo

Karpacka Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Sandomierzu na terenie miasta i gminy Ożarów posiada rozdzielczą sieć gazową w następujących miejscowościach: m. Ożarów, Baltówka, Binkowice, Czachów, Grochocice, Jakubowice, Janików, Jankowice, Janowice, Karsy, Przybysławice, Sobótka, Sobów, Śmilów, Wyszmontów i Zawada. Pozostałe miejscowości gminy Ożarów są niezgazyfikowane.

KSG sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Sandomierzu na terenie miasta i gminy Ożarów posiada sieć gazową o następującej charakterystyce:

Miasto Ożarów

gazociągi wysokiego ciśnienia - 1,24 km

gazociągi średniego ciśnienia - 35,71 m

w tym przyłącza gazowe średniego ciśnienia 10,5 km - 176 szt.

gazociągi niskiego ciśnienia - 30,77 km

w tym przyłącza gazowe niskiego ciśnienia 5,14 km - 195 szt.

Gmina Ożarów

gazociągi wysokiego ciśnienia - 8,24 km

gazociągi średniego ciśnienia - 73,84 m

w tym przyłącza gazowe średniego ciśnienia - 12,5 km - 626 szt.

gazociągi niskiego ciśnienia - brak

Stan techniczny sieci gazowej rozdzielczej na terenie miasta i gminy Ożarów jest dobry.

W najbliższym czasie planowana jest przebudowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN100 zasilającego SRP Ożarów. Ponadto planuje się realizację następujących gazociągów (przewidzianych w perspektywie do realizacji):

- gazociągu wysokiego ciśnienia na potrzeby obiektów Grupy Ożarów S. A. w Karsach,
- gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 Sandomierz - Ostrowiec Świętokrzyski,
- gazociągu wysokiego ciśnienia łączącego gazociąg wysokiego ciśnienia DN500 Sandomierz-Ostrowiec Świętokrzyski z gazociągiem wysokiego ciśnienia DN300 Ustilug-Zamość.

4.7. Telefonizacja

Wszystkie miejscowości gminy są podłączone do sieci telefonicznej, jednak stopień telefonizowania obszaru gminy zależy od odległości obiektów od centrali telefonicznej i w mniejszym stopniu innych uwarunkowań (zainteresowanie i możliwości ekonomiczne mieszkańców).

Usługi telekomunikacyjne zapewnia również system telefonii bezprzewodowej wszystkich operatorów sieci komórkowej. Na terenie gminy istnieje także możliwość korzystania z sieci przywoławczej „POLPAGER”, która poprzez wykorzystanie radiowych nadajników UKF obejmuje swoim zasięgiem prawie cały kraj. Inne możliwości nawiązania łączności drogą radiową to sieć radiotelefoniczna użytku publicznego w paśmie 160 MHz, której operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A. Na terenie gminy istnieją również systemy radiotelefonicznej łączności niepubliczne (między in. Administracji Lasów Państwowych, Kolei Państwowych i inne). Istnieją tu także dobre możliwości odbierania programów radiowych i telewizyjnych.

4.8. Drogownictwo i komunikacja

Pozostałe drogi powiatowe zapewniają spójność sieci drogowej oraz służą głównie wewnętrznym potrzebom komunikacyjnym gminy, w odniesieniu do części dróg, ograniczenia w ich funkcjonalności wynikają z braku nawierzchni twardych. Do pozostałych dróg powiatowych należą;

- nr 0685T Jakubowice (DK 79) – dojazd do stacji kolejowej;
- nr 0693T Ożarów (ul. Leśna) – Śródborze;
- nr 0695T Potok – Bronisławów (DK 79) – Łubowa;
- nr 0696T Ożarów (ul. Czachowskiego) – Czachów – Wólka Tarłowska;
- nr 0697T Ożarów (ul. Mazurkiewicza, DK 79) – Szymanówka (DK 74) – Lasocin – Janów – Nowe;
- nr 0744T Przybysławice (DK 79) – Jankowice – Janików (DW 755);
- nr 0745T Przybysławice (DK 79) – Chrapanów – Suchodółka (DW 755);
- nr 0761T DP 0994T – Karsy (DK 79) – DP 0696T;
- nr 0762T Lasocin – Biedrzychów;
- nr 0764T Lasocin – Dębno;
- nr 0765T Lasocin – Wlonice;
- nr 0766T Lasocin – Czachów;
- nr 0768T Sobótka (DK 79) – Bugaj.

Sieć dróg publicznych i wewnętrznych jest dobrze rozwinięta i dobrze udostępnia zagospodarowanie gminy, a także umożliwia wyprowadzenie ruchu na drogi wyższych kategorii i klas.

Drogi wojewódzkie zaliczone są obecnie do klasy dróg głównych (G), drogi te obsługują ruch regionalny i lokalny. Odległości między skrzyżowaniami i zakres obsługi zagospodarowania w większości odpowiadają wymaganiom dla dróg tej klasy, poza odcinkiem w mieście.

Drogi powiatowe z uwagi na ich obecne parametry techniczne i użytkowe oraz funkcje w sieci, mają klasę dróg zbiorczych (Z) i lokalnych (L). Większość tych dróg w stanie istniejącym posiada niedostatecznie szerokie pasy drogowe dla rozbudowy do wymaganych parametrów oraz wyposażenia ich w chodniki i ścieżki rowerowe.

Drogi gminne posiadają klasy dróg lokalnych i dojazdowych, poza krótkim odcinkiem ulicy Spacerowej, która łącząc drogę powiatową nr 0694T z drogą krajową nr 79 powinna być drogą klasy zbiorczej (Z). Podstawowym problemem jest niedostateczne wyposażenie tych dróg w nawierzchnie twarde oraz zbyt małe szerokości jezdni i pasów drogowych, co utrudnia budowę jednocześnie jezdni i chodników.

5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

5.1. Charakterystyka działalności kluczowych zakładów przemysłowych

I. Grupa Ożarów S.A.

Grupa Ożarów S.A. Spółka znana wcześniej jako Cementownia "Ożarów", działa na rynku materiałów budowlanych od 1978 roku, oferując szeroki asortyment wysokiej jakości cementów.

Od roku 1995 należy do międzynarodowego koncernu CRH plc z siedzibą w Irlandii, znajdującego się w gronie największych producentów materiałów budowlanych na świecie, prowadząc produkcję w ponad 2100 zakładach, zlokalizowanych w 25 krajach.

Spółka wraz z zagranicznym inwestorem zyskała nowe możliwości rozwoju oraz wprowadzenia najlepszych, światowych standardów produkcji i zarządzania. Strategia rozwoju Grupy Ożarów S.A. oparta jest na ambitnym planie budowania silnej Grupy kapitałowej producentów materiałów

budowlanych z bogatą ofertą asortymentową i indywidualnym podejściem do klienta.

W skład Grupy wchodzi obecnie około 70 zakładów, oferujących produkty budowlane i świadczących usługi dla przemysłu budowlanego na najwyższym poziomie. Grupa Ożarów S.A. dzisiaj, to nowoczesna firma z zakładami produkcyjnymi w Karsach i w Rejowcu oraz siedzibą statutową w Warszawie przy ul. K. I. Skorupki 5. Poprzez spółki wchodzące w skład Grupy kapitałowej, działa na rynku materiałów budowlanych w następujących sektorach produktowych:

- cement,
- beton i prefabrykaty,
- beton komórkowy,
- wapno,
- asfalt i kruszywa.

Produkty Grupy Ożarów S.A. znane pod marką handlową Cement Ożarów, łączącą bogaty asortyment dwóch cementowni w Ożarowie i w Rejowcu, są łatwo dostępne, dobre jakościowo i chętnie kupowane. Wysoka jakość wyrobów oraz wysoki poziom obsługi Klienta, to cele jakie stawia sobie Spółka dla utrzymania wysokiej pozycji wśród producentów cementu.

W skład Spółki wchodzi:

Cement

- Grupa Ożarów S.A.
- Zakład Cementownia Rejowiec
- Grupa Ożarów S.A. Oddział Spedycja w Karsach

Wapno

- ZPW" Trzuskawica" S.A.

Beton i Prefabrykaty

- Polbruk S.A.
- Grupa Prefabet S.A.

Żwiry i kruszywa

- OKSM Sp. z o.o.

Asfalty

- Masfalt Sp. z o.o.

Zakład, chociaż oparty na nowoczesnej technologii, jest stale modernizowany i wyposażony w najnowsze rozwiązania techniczne, po to aby zapewnić najwyższe standardy w dziedzinie produkcji i ochrony środowiska. Grupa Ożarów S.A. posiada największą w Europie wydajność produkcyjną - 8 tys. ton klinkieru na dobę. Ożarów eksploatuje własne złoża kamienia wapiennego, którego zasoby zabezpieczają potrzeby firmy na najbliższe 100 lat produkcji. Grupa Ożarów S.A. należy do czołówki największych i najlepszych producentów cementu w Polsce. Od 1995 roku wchodzi w skład międzynarodowego koncernu CRH z siedzibą w Dublinie, operującego na rynku materiałów budowlanych w 25 krajach Europy i Ameryki.

II. Firma WODEX

„WODEX” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowa powstała w 2011r. jako następcą firmy instalacyjnej „WODEX” Janusz Roźmiej działającej na rynku od 1990r. Początkowo zakres działalności obejmował roboty instalacyjne ze szczególnym ukierunkowaniem na budowę sieci zewnętrznych ciepłowniczych i wodociągowych. Zdobyte w tym czasie doświadczenie firmy w zakresie budowy, remontów, modernizacji obiektów czy wykonawstwa instalacji a także współpraca z poważnymi inwestorami oraz biurami projektowymi zaowocowały rozszerzeniem działalności firmy na generalne wykonawstwo wielu obiektów kubaturowych oraz nowoczesnych obiektów mieszkalnych wielorodzinnych i przemysłowych. Powiększenie ilości realizowanych zadań. Przejęcie firmy przez nowy zarząd oraz poszerzenie rejonu prowadzenia robót na cały kraj spowodowało, iż od początku 2011 r. firma rozwinęła się na rynek budowlany realizując równocześnie kilka zadań na zasadzie generalnego jak i podwykonawcy znacząco powiększając swoją produkcję.

W okresie swej działalności firma rozwinęła się od drobnych prac instalacyjnych po zaawansowane, złożone i ciekawe realizacje projektów budowlanych realizowanych dziś na dużą skalę na terenie całego kraju. Podstawowym obszarem działalności pozostała w dalszym ciągu realizacja wszelkich prac budowlanych zgodnie z zamówieniami inwestorów.

Na dzień dzisiejszy podstawowym obszarem działalności firmy jest realizacja prac budowlanych „pod klucz” zgodnie z zamówieniami inwestorów w charakterze generalnego wykonawcy. Spółka oferuje duży wachlarz świadczonych usług. Spółka wykonuje roboty ogólnobudowlane i wykończeniowe

w systemie pod klucz: budowa obiektów wielorodzinnych, budynków przemysłowych, obiektów użyteczności publicznej (biurowych, handlowych, sportowych, usługowych, służby zdrowia). Firma zajmuje się również wykonawstwem sieci ciepłowniczych preizolowanych, sieci gazowych, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

Spółka „WODEX” wciąż poszerza wachlarz świadczonych usług poprzez rozbudowę parku maszynowego czy też wdrażając nowe systemy optymalizacji procesów i działań zarówno przy ofertowaniu jak i wykonawstwie obiektów.

Firma współpracuje z grupą stałych partnerów, dzięki czemu oferowane przez nią usługi są zawsze na wysokim poziomie i wykonane zgodnie z terminem. Prace budowlane realizowane są szybko i sprawnie, z minimalną uciążliwością dla obiektów sąsiadujących. Działając od ponad dwudziestu lat na rynku budowlanym i instalacyjnym spółka zbudowała stałą i wykwalifikowaną kadre, która sprawdza się zarówno w realizacjach gdzie priorytetem jest krótki termin wykonania, jak również w złożonych realizacjach wymagających wysokich kwalifikacji.

Najważniejsze projekty zrealizowane w ostatnim czasie to:

- budowa oczyszczalnia ścieków w Ożarowie,
- budowa piętrowego pawilonu usługowo-handlowego „Stokrotka” w Sandomierzu
- budowa piętrowego pawilonu usługowo-handlowego „Stokrotka” w Poniatowej
- budowa zespołu mieszkaniowego „Opolanka” w Opolu Lubelskim
- budowa obiektu mieszkalno-usługowego „Osiedle Olimpijskie” w Puławach
- wykonanie 15km odcinka kanalizacji wraz z 7 przepompowniami w Zawichoście
- wykonanie 12km odcinka wodociągu w Gościeradowie
- budowa pawilonu usługowo-handlowego „Stokrotka” w Krakowie

III. Stowarzyszenie Prywatnych Przedsiębiorców „INICJATYWA”

Stowarzyszenie Prywatnych Przedsiębiorców „INICJATYWA” działa na rynku Ożarowskim od 22 października 2001 roku skupiając 20 firm z Gminy Ożarów. Myślą przewodnią stowarzyszenia jest: **Przedsiębiorczość = Nowe Miejsca Pracy.**

Stowarzysza różne branże poprzez motoryzację, handel, elektronikę, piekarnie, apteki, usługi transportowe, prawne, ubezpieczeniowe, ślusarskie, fryzjerskie. Stowarzyszenie „INICJATYWA” zostało utworzone w celu ochrony interesów lokalnych przedsiębiorców oraz reprezentowania ich w samorządzie, gminie i powiecie. Celem działania SPP „INICJATYWA” jest zmniejszenie skutków lokalnego bezrobocia, organizowanie szkoleń dla firm stowarzyszonych w SPP, organizowanie spotkań

z władzami gminy - lokalnego samorządu, urzędu skarbowego, powiatowego urzędu pracy, promowanie lokalnej przedsiębiorczości, propagowanie rozwoju przedsiębiorczości prywatnej. Stowarzyszenie działa zgodnie ze statutem oraz założonym planem. Działania dotyczą:

1. Opracowano katalog reklamowy stowarzyszonych firm.
2. Założono kronikę.
3. Aktywnie brano udział w wyborach samorządowych 2002 i 2006r.
4. Podejmowano wspieranie finansowe akcji charytatywnych.
5. Sponsorowano turniej wiedzy o wynalazczości.
6. W dniu 18.04.2007r. zorganizowano konferencję „UCZEŃ JAKO PRZYSZŁY PRACOWNIK” z udziałem burmistrza MiG Ożarowa, dyrektora ZSZ w Ożarowie, dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie, cechu rzemiosł, dyrektora Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach. Celem konferencji była aktywizacja zatrudnienia absolwentów Szkół Zawodowych w Ożarowskich firmach. Na konferencji przedstawiono informacje dotyczące zatrudnienia pracowników młodocianych i możliwości jakie mają pracodawcy z takiego zatrudnienia oraz procedury jakie muszą spełnić.
7. Integrowanie środowiska prywatnych przedsiębiorców poprzez organizowanie spotkań okazjonalnych (wspólna wigilia, wycieczki, ogniska, dzień kobiet)

Praca w stowarzyszeniu jest czystym działaniem społecznym a finansowane jest ze składek członkowskich. Podejmujemy wspólne inicjatywy w celu zmniejszenia kosztów obsługi firm np. wspólna obsługa bhp, lekarska.

5.2. Rolnictwo

Z uwagi na podział gminy na centralnie położone miasto i obszar wiejski Gmina Ożarów nie jest gminą stricte rolniczą. Duże znaczenie ma również lokalizacja w północnej części gminy cementowni należącej do Grupy Ożarów S.A. oraz prowadzone w sąsiedztwie zakładu wydobywcie surowców. Pomimo to udział rolnictwa w strukturze źródeł utrzymania jest znaczący.

Funkcje rolnicze są stopniowo wypierane z okolic przyległych do centrum miasta oraz z kolejnych obszarów przewidzianych pod wydobywcie. Zachowane pozostają zasoby terenów rolnych w południowej części gminy, gdzie skupiają się również najlepsze warunki glebowe dla prowadzenia upraw.

Na terenie Gminy Ożarów znajduje się 1674 indywidualnych gospodarstw rolnych a liczba podmiotów gospodarczych zaliczanych do sektora rolniczego stanowi około 16% (z uwzględnieniem działalności związanej z przetwórstwem przemysłowym) z ogólnej liczby firm.

Ostatnie dostępne szczegółowe dane odnośnie struktury gospodarstw rolnych, upraw oraz hodowli prowadzonej na terenie gminy pochodzą z przeprowadzonego w 2010 r. powszechnego spisu rolnego.

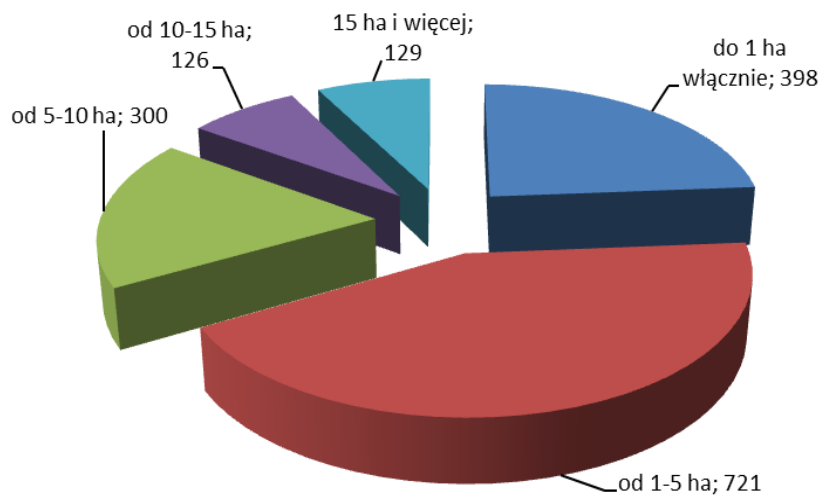
Użytki rolne zajmują 52% powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Największy udział mają w nich grunty orne (blisko 86%). Znacznie mniejsze powierzchnie zajmują sady (blisko 12% zarówno w mieście jak i gminie) oraz łąki (4%) i pastwiska (1%). (łącznie 4,4% obszaru miasta i 4,2% obszaru gminy).

Strukturę gruntów przedstawia poniższa tabela:

UŻYTKI ROLNE		
powierzchnia użytków rolnych ogółem	ha	9546,46
grunty orne	ha	8 191,86
sady	ha	957,14
łąki	ha	342,17
pastwiska	ha	55,12
LASY		
Lasy i grunty leśne	ha	1 360,75
POZOSTAŁE GRUNTY I NIEUŻYTKI		
Pozostałe grunty i nieużytki	ha	546,29

Tabela 5.2-1 Struktura gruntów w gospodarstwach rolnych (źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 rok)

Według Powszechnego Spisu Rolnego, przeprowadzonego w 2010 roku na obszarze gminy istniało 1674 gospodarstw indywidualnych i 398 gospodarstw do 1 ha , co stanowi około 23,7%. Ponad 43 % (721 gospodarstw) znajduje się w grupach obszarowych od 1 do 5 ha. Około 18% gospodarstw posiada powierzchnię od 5 do 10 ha (300 gospodarstw). Ponad 7% gospodarstw rolnych posiada powierzchnię od 10 do 15 ha (126 gospodarstw), natomiast 129 gospodarstw jest w grupie oszacowanej od 15 ha i więcej. Gospodarstwa te charakteryzują się zatem dużym rozdrobnieniem agrarnym.

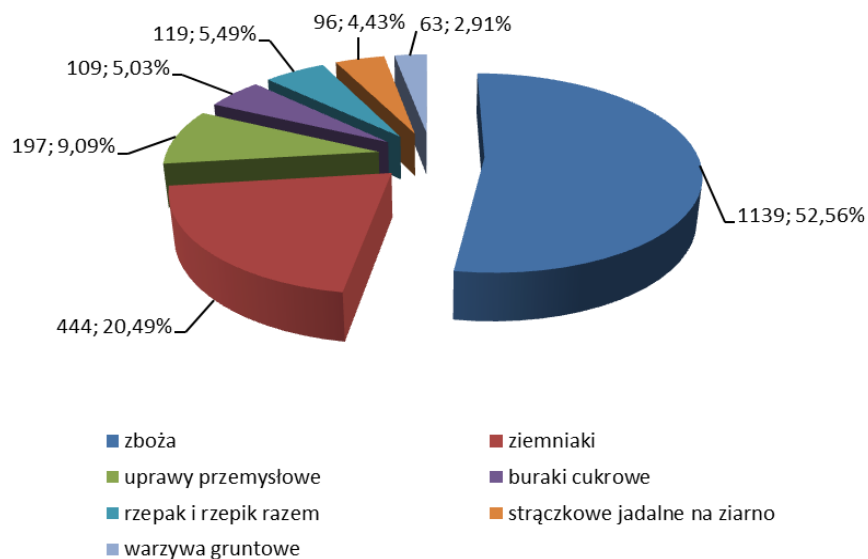

Wykres 5.2-1 Gospodarstwa wg grup obszarowych użytków rolnych.

Ogólna powierzchnia gruntów ornych w gospodarstwach rolnych w gminie Ożarów wynosi 8191,86 ha, a powierzchnia zasiewów w tym sektorze rolnictwa wynosi 7452,23 ha. Z porównania wynika więc, że powierzchnia odlogów wynosi 739,63 ha, co stanowi około 10 % gruntów ornych.

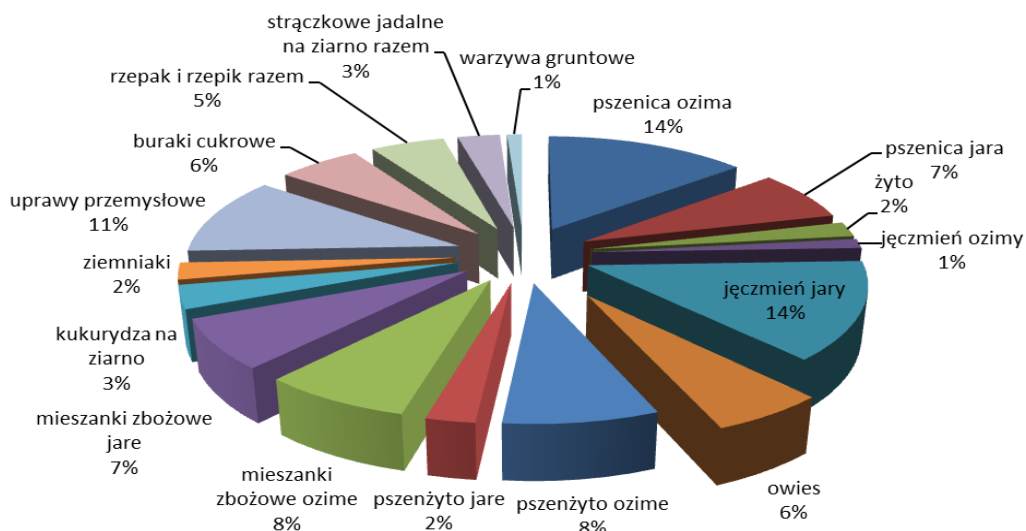
Cechą charakterystyczną struktury zasiewów w rejonach o dużym rozdrobnieniu rolnictwa, a w takim jest zlokalizowana gmina Ożarów, jest wysoki udział ziemniaków w strukturze zasiewów. Wynosi on prawie 30% i jest to związane z ukierunkowaniem większości, niewielkich obszarowo, gospodarstw na zaspokajanie potrzeb rodziny rolniczej oraz z powszechnym wykorzystywaniem bulw ziemniaka jako paszy dla trzody chlewnej. Podobnie przedstawia się sytuacja w uprawie roślin zbożowych, gdzie ich udział w strukturze zasiewów wynosi 52%. Struktura zasiewów w dużej mierze jest uzależniona od jakości gleb i ich przydatności do uprawy określonych roślin.

Strukturę upraw w Gminie obrazuje kolejny wykres:

Wykres 5.2-2 Struktura upraw w Gminie.

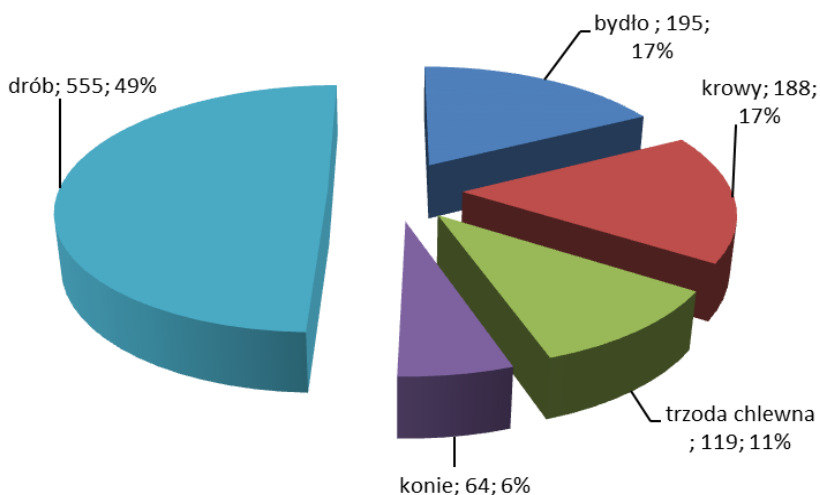
W powierzchni upraw dominuje pszenica ozima, jęczmień jary, zajmujące odpowiednio 13,87%, 13,63% powierzchni wszystkich zasiewów. Są to uprawy roślin mało pracochłonnych. Wysoko plasują się również inne uprawy przemysłowe (10,84%). Do upraw przemysłowych oprócz rzepaku i rzepiku, buraków cukrowych zalicza się len oleisty, tytoń, konopie oraz len włóknisty. Udział poszczególnych roślin w strukturze powierzchniowej zasiewów przedstawiono poniżej.

Wykres 5.2-3 Powierzchnia zasiewów według rodzaju roślin.

Na terenie Gminy znaczną rolę odgrywa również hodowla zwierząt. Do najczęściej hodowanych zalicza się drób – ponad 20 tys. sztuk (z czego 16,5 tysiąca stanowią kury), bydło – ponad 1090 sztuk (z czego 96% stanowią krowy) i trzodę chlewną – ponad 1987 sztuk (z ok. 8% udziałem loch).

Poniżej przedstawiono Szczegółowe dane na ten temat liczby gospodarstw rolnych według rodzaju i pogłowia zwierząt.

Wykres 5.2-4 Gospodarstwa wg rodzaju i pogłowia zwierząt

Reasumując, do słabych stron rolnictwa należy zaliczyć dość niekorzystną strukturę agrarną gospodarstw rolnych - rolnictwo w gminie w przeważającej części oparte jest na drobnych gospodarstwach do 5ha.

6. MIENIE KOMUNALNE

Za gospodarke komunalną na terenie Gminy odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie powstał z przekształcenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Ożarowie - funkcjonującego od 12 lipca 1983 roku - na mocy Uchwały XXXIII/171/97 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 29 października 1997 roku. Od 1 stycznia 1998 roku funkcjonuje jako jednostka organizacyjna podlegająca pod Urząd Miasta i Gminy Ożarów.

Zgodnie ze statutem Zakład świadczy usługi komunalne dla osób fizycznych, jednostek gospodarki uspołecznionej i instytucji z terenu miasta i gminy Ożarów. Zajmuje się on:

- produkcją i sprzedażą wody,

- oczyszczaniem ścieków komunalnych i przemysłowych,
- wywozem nieczystości stałych,
- wywozem nieczystości płynnych,
- utrzymaniem czystości na wyznaczonych ulicach, placach i chodnikach,
- usługami transportowymi,
- zarządzaniem gminnymi zasobami mieszkaniowymi na terenie miasta i gminy Ożarów,
- remontowaniem i modernizacją budynków stanowiących własność miasta i gminy Ożarów,
- od 2002 roku budową i modernizacją dróg gminnych,
- zimowym utrzymaniem przejezdności dróg gminnych częściowo powiatowych.

W skład Zakładu wchodzi trzy specjalistyczne wydziały:

- I. Wodociągów i Kanalizacji,
- II. Oczyszczania i Transportu,
- III. Rozliczeń i Księgowości.

Podstawową funkcją tego Wydziału Wodociągów i Kanalizacji jest zapewnienie ciągłości i powszechności dostawy wody pitnej dla mieszkańców gminy Ożarów, a dodatkowo dla mieszkańców miejscowości: Chrapanów, Kolecin i Koloni Linów - gmina Zawichost - oraz miejscowości Wlonice B.- gmina Wojciechowie.

Ponadto do zadań tego wydziału należy:

- utrzymanie i konserwacja 11 ujęć wody (2 w Ożarowie, a 9 na terenie gminy Ożarów),
- utrzymanie w ruchu ciągłym i zapewnienie prawidłowego cyklu technologicznego miejskiej oczyszczalni ścieków,
- utrzymanie w należytym stanie technicznym sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i burzowej oraz rozbudowa tych sieci,
- remonty i wykonawstwo przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych,
- roboty awaryjne (usuwanie awarii) na sieci wod. - kan.,
- usługi sprzętowe w zakresie robót ziemnych przy wykonawstwie robót wod. - kan.,
- czyszczenie niedrożnej kanalizacji sanitarnej i deszczowej sprzętem specjalistycznej lupy WUKO,
- zawieranie umów na dostawę wody, odbiór ścieków i nieczystości stałych,
- naliczanie i rozliczanie należności za usługi komunalne,
- windykacja należności poprzez swych inkasentów za świadczone usługi.

Długość sieci wodociągowej /bez przyłączy/, za które odpowiadał Wydział Wodno Kanalizacyjny na koniec 2014r. wynosiła ogółem : 182 km z tego w Ożarowie: 20,4 km. Z sieci wodociągowej Zakładu na koniec 2014r. korzystało ogółem: 2437 indywidualnych gospodarstw domowych, 106 instytucji, zakładów pracy i osób prowadzących działalność gospodarczą.

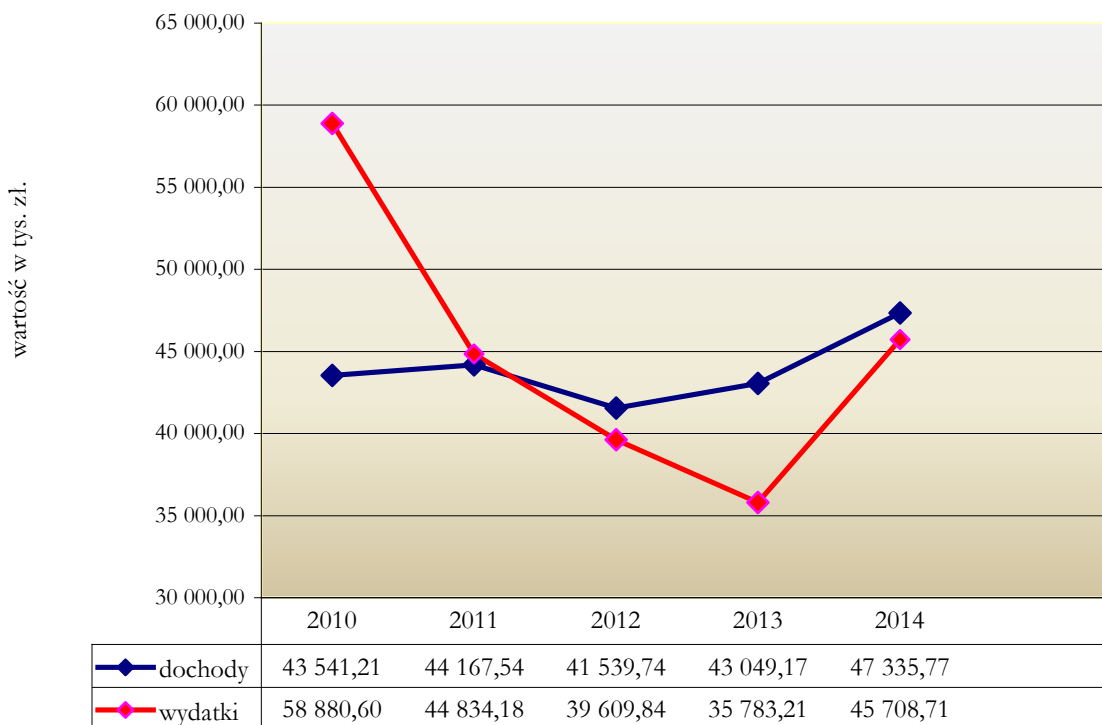
Wydział Oczyszczania Miasta i Transportu wykonuje zadania w zakresie:

- zorganizowany wywóz nieczystości stałych z terenu miasta i gminy Ożarów wg sporządzonego harmonogramu,
- wywóz nieczystości płynnych,
- dbanie o utrzymanie porządku i czystości na ulicach, placach i chodnikach na terenie miasta,
- do niedawna utrzymanie i prawidłowa eksploatacja gminnego wysypiska komunalnego w Julianowie. Od 1 lipca 2003 roku wysypisko odpadów komunalnych w Julianowie, jest w dzierżawie firmy MATRES Sp. z o. o z Rzeszowa zajmującej się przerobem odpadów komunalnych na paliwo alternatywne.
- świadczenie usług transportowych dla ludności,
- utrzymanie przejezdności na drogach gminnych i częściowo powiatowych w ciągu zimy,
- utrzymanie taboru samochodowego w należyтым stanie technicznym,
- naliczanie opłat za świadczone usługi.

7. BUDŻET GMINY

7.1. Bilans dochodów i wydatków budżetowych

Bilans dochodów i wydatków gminy w latach 2010-2014 ilustruje poniższy wykres:

Wykres 7.1-1 Porównanie dochodów i wydatków Gminy

W 2010 i 2011 roku budżet Gminy cechował się przewagą wydatków nad dochodami. Powodem takiej sytuacji były zwiększone nakłady inwestycyjne w Gminie ze środków własnych budżetu Gminy oraz kredytów i pożyczek. Z kolei od 2012 roku do 2014 r. można zauważyć tendencję wzrostową niedoboru wydatków nad dochodami w wysokości odpowiednio: 1 929,91 tys. zł., 7 265,95 tys. zł. oraz 1 627,07 tys. zł.

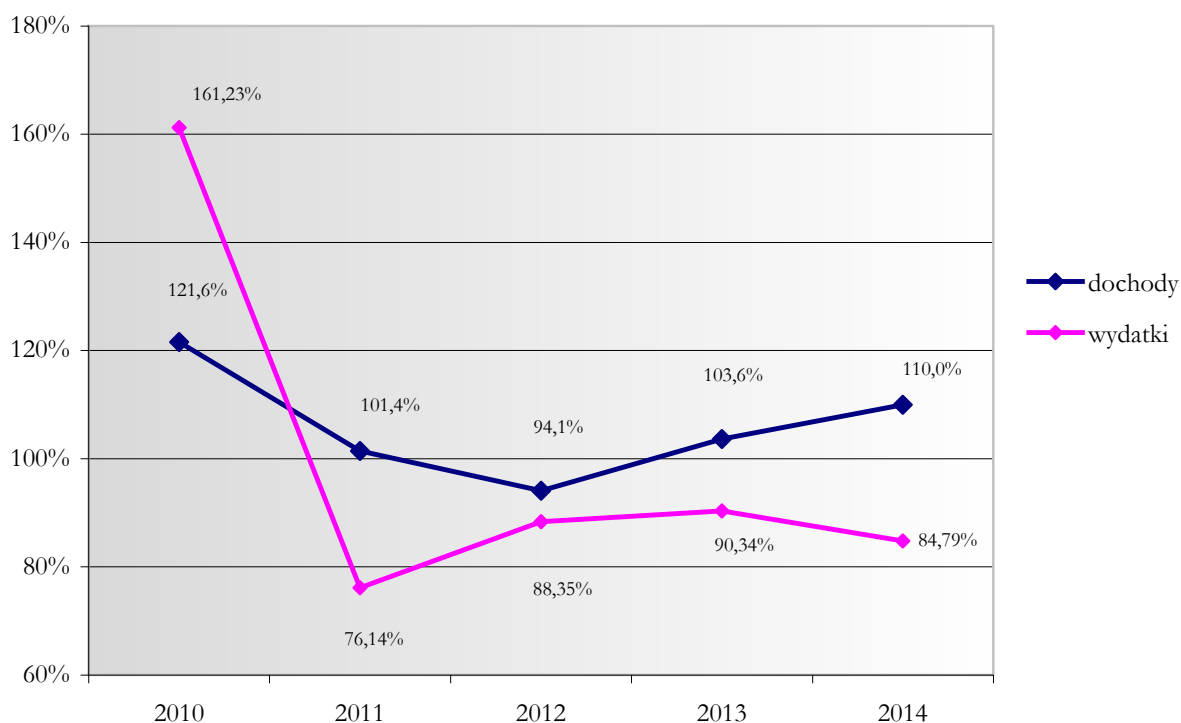
Udział inwestycji własnych w wydatkach gminy w latach 2010-2014 charakteryzuje poniższa tabela:

Rok	Ogólne wydatki w gminie w PLN	Wydatki inwestycyjne gminy w PLN z budżetu gminy	wydatki na inwestycje własne gminy w stosunku do wydatków ogólnych gminy w %
2010	58 880 599,06	28 027 578,72	47,60%
2011	44 834 178,82	11 712 411,67	26,12%
2012	39 609 837,98	6 853 155,32	17,30%
2013	35 783 212,31	1 450 055,56	4,05%

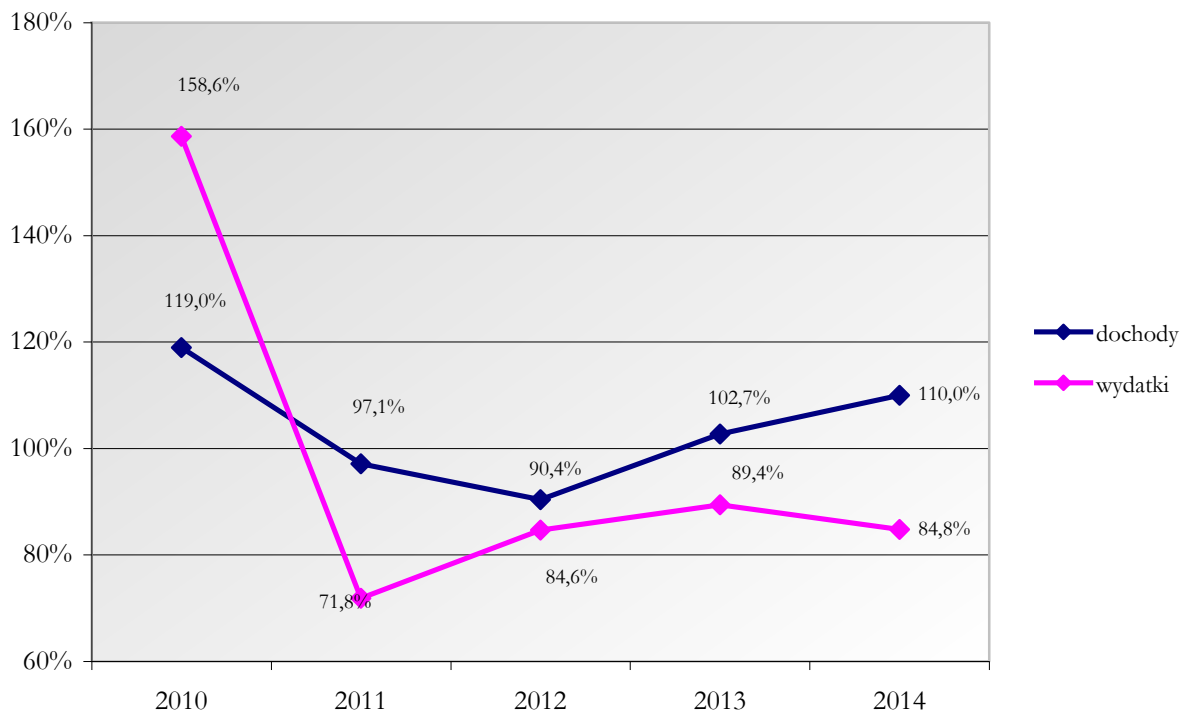
2014	45 708 705,75	10 532 049,52	23,04%

Tabela 7.1-1 Udział inwestycji własnych w wydatkach gminy w latach 2010-2014 (GUS, 2014)

Dynamika dochodów i wydatków, czyli ich procentowa zmiana w stosunku do poprzedniego roku została przedstawiona na poniższych wykresach. Pierwszy z nich przedstawia zmiany dochodów i wydatków w ujęciu nominalnym, drugi natomiast w ujęciu realnym, czyli po uwzględnieniu stopy inflacji, dzięki czemu można obiektywnie stwierdzić, czy dochody i wydatki w poszczególnych latach były faktycznie (realnie) wyższe, czy też niższe niż w poprzednich latach.

Wykres 7.1-2 Porównanie dynamiki dochodów i wydatków gminy (rok poprzedni = 100)

Wykres 7.1-3 Porównanie dynamiki dochodów i wydatków - realnie (rok poprzedni = 100)

Z wykresów wynika, że w 2011 roku dochody realne gwałtownie spadły o 21,8% przy jednoczesnym spadku wydatków realnych o 86,8%. Taki spadek wynika z wielu inwestycji poczynionych przez gminę w 2010 roku, gdzie udział wydatków inwestycyjnych stanowił aż 47,60%.

W 2011 roku dochody i wydatki kształtowały się prawie na tym samym poziomie (różnica 666 640,06 zł.). Zrealizowane inwestycje zwiększają wartość majątku Gminy oraz wpływają na poprawę warunków życia mieszkańców gminy.

Z kolei w 2012 roku zauważalny jest spadek dochodów realnych do roku poprzedniego o 6,8% przy równoczesnym wzroście wydatków realnych o 12,8%.

W 2013 r., zarówno dochody jak i wydatki były realnie wyższe niż rok wcześniej, bowiem wydatki wzrosły o 4,8%, przy jednoczesnym wzroście realnych dochodów o 12,4%. Plan dochodów budżetowych gminy został wykonany w 108,01%, natomiast wydatki nie przekroczyły planu a były mniejsze o 8,27% od przewidywanych.

W roku 2014, wydatki realnie spadły o 4,6%, przy jednoczesnym wzroście dochodów realnych o 7,2%. Plan dochodów budżetowych gminy został wykonany w 109,01%, natomiast wydatki nie przekroczyły planu i wyniosły 94,42%.

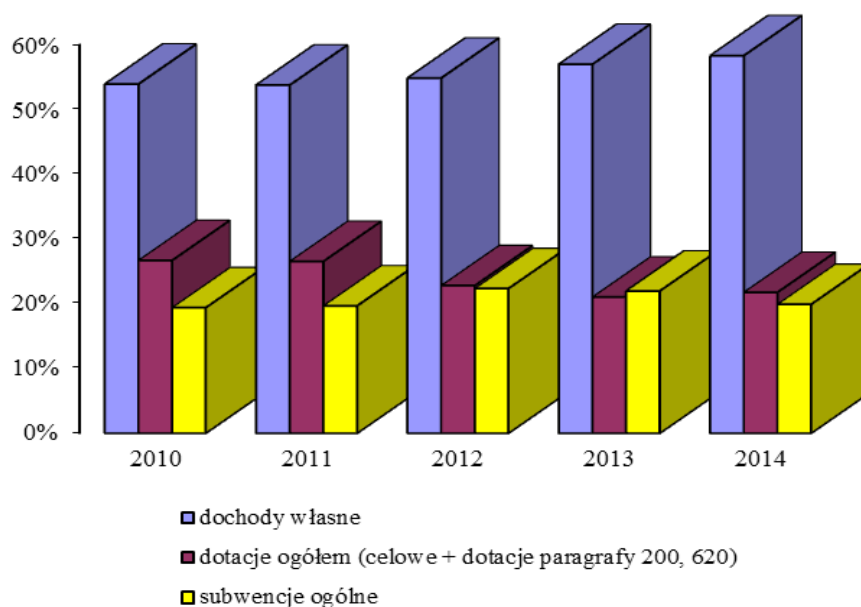
7.2. Dochody

Poziom i zmiany dochodów budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich pięciu lat zostały przedstawione powyżej. Natomiast strukturę dochodów, czyli udziały poszczególnych składników w dochodach Gminy ilustruje poniższe zestawienie:

Tabela 7.2-1 Źródła dochodów Gminy w latach 2010-2014

Lata	2010	2011	2012	2013	2014
Źródło dochodów					
Dochody własne	23481251,91	23751822,69	22787805,32	24536020,74	27609433,47
Subwencje	8438975,00	8689596,00	9281481,00	9457713,00	6 236 526,00
dotacje ogółem (celowe + dotacje paragrafy 200, 620)	11620981,13	11726120,07	9470457,81	9055432,56	10304796,78
Razem	43541208,04	44167538,76	41539744,13	43049166,30	47335773,25

Wykres 7.2-1 Udziały głównych składników w dochodach Gminy (Źródło: GUS 2014 rok).

Największym źródłem dochodów Gminy są dochody własne, które na przestrzeni ostatnich 5 lat stanowiły 54,4-58% łącznych dochodów budżetowych Gminy.

Na dochody własne składają się dochody z następujących grup:

- Podatki i opłaty lokalne
- Odsetki podatkowe
- Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych
- Dochody z majątku gminy

- Pozostałe dochody

Udział wartościowy podatków w dochodach gminy w latach 2010-2014 przedstawia się następująco:

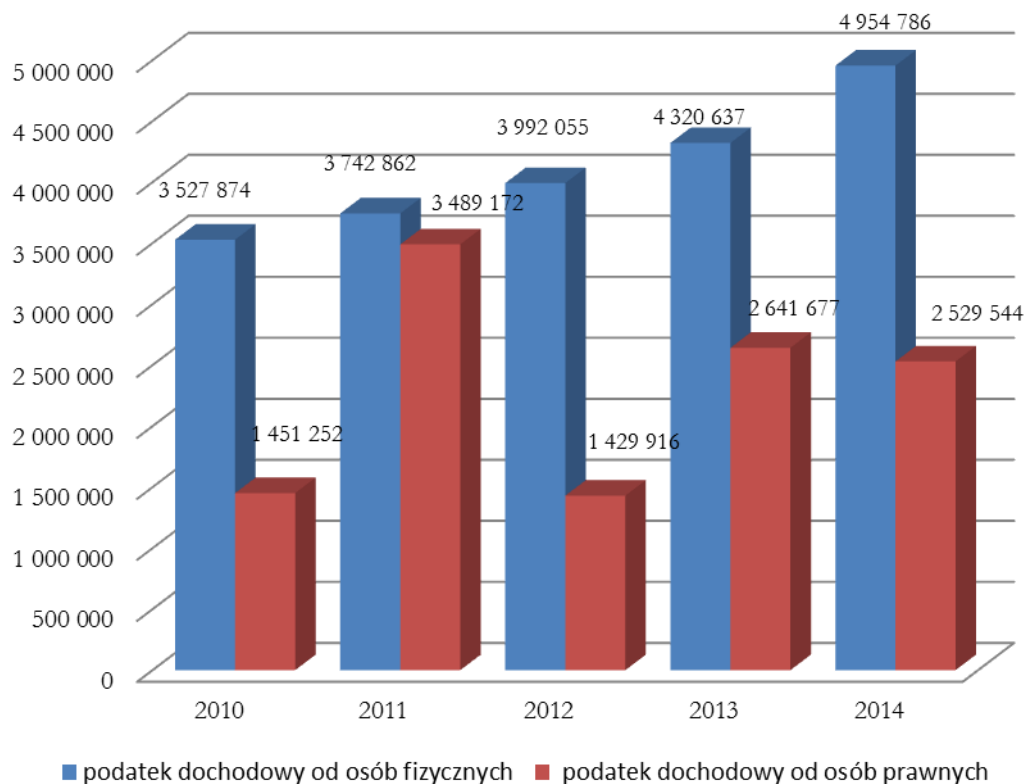
Podatki							
Rok	Od nieruchomości	Rolny	Leśny	Od środków transportowych	dochody podatkowe - podatek od czynności cywilnoprawnych	podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	dochody podatkowe - ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw
2010	9 955 069,70	683 935,67	82 580,54	368 838,57	143 432,00	-	11 267 552,44
2011	11 383 098,11	708 343,87	84 904,19	413 657,00	284 978,70	-	12 912 046,43
2012	11 646 667,58	1 004 501,24	96 911,24	407 375,13	155 360,32	12 278,85	13 370 552,56
2013	11 963 904,75	1 078 659,05	98 234,72	402 082,95	162 864,00	18 699,57	13 752 051,84
2014	11 982 958,84	1 062 678,67	100 753,72	430 930,13	234 512,47	13 234,87	13 848 315,70
Razem	56 931 698,98	4 538 118,50	463 384,41	2 022 883,78	981 147,49	44 213,29	65 150 518,97

Tabela 7.2-2 Udział podatków w dochodach gminy (Źródło: GUS 2014 rok).

Struktura podatków i opłat lokalnych

Z powyższego zestawienia wynika, iż w grupie podatków zdecydowanie dominują dochody z tytułu podatku pobieranych na podstawie odrębnych ustaw. W ostatnich 4 latach ich udział wzrósł z 96,63% do 97,29%. Drugie miejsce zajmują dochody z podatku od nieruchomości. Kolejne rolny i podatek od środków transportowych.

Dodatkowo udział we wpływach z podatku dochodowego kształtował się następująco:

Wykres 7.2-2 Udział we wpływach z podatku dochodowego

Należy zaznaczyć, że w 2014 roku udział we wpływach z podatku dochodowego zarówno od osób fizycznych wzrósł w stosunku do lat poprzednich.

OPŁATY					
rok	skarbową	targową	eksploatacyjną	wpływ z innych lokalnych opłat	razem
2010	34 218,50	-	-	231,00	34 450
2011	32 204,00	-	-	155,00	32 359
2012	34 189,60	55 348,00	1 174 387,80	224,00	1 264 149
2013	29 176,00	50 908,00	1 327 299,81	100,00	1 407 484
2014	28 393,00	54 018,00	1 626 050,40	1 003 867,90	2 712 329,30

Tabela 7.2-3 Udział opłat w dochodach gminy (GUS, 2014).

W grupie opłat decydującą rolę odgrywiają opłaty eksploatacyjne. Stanowią one bowiem największy udział w tej kategorii i w latach 2010 – 2014. Należy zaznaczyć, iż w analizowanym okresie największe wpływy z opłat eksploatacyjnych odnotowano w 2014r.

Kolejną grupę składającą się na dochody własne stanowią dochody z majątku gminy oraz pozostałe dochody. Ich wielkości przedstawiają poniższe zestawienia:

Pozostałe źródła dochodów	2010	2011	2012	2013	2014
	zł	zł	zł	zł	zł
dochody z majątku	215 736,24	168 180,46	104 546,04	278 654,70	252 422,02
dochody z majątku - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	68 819,00	71 523,46	80 206,04	101 683,20	114 318,33
wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	231,00	155,00	224,00	100,00	1 003 867,90
wpływy z usług	721 739,41	717 191,67	778 907,00	1 098 843,95	814 527,97

Tabela 7.2-5 Pozostałe dochody (GUS, 2014).

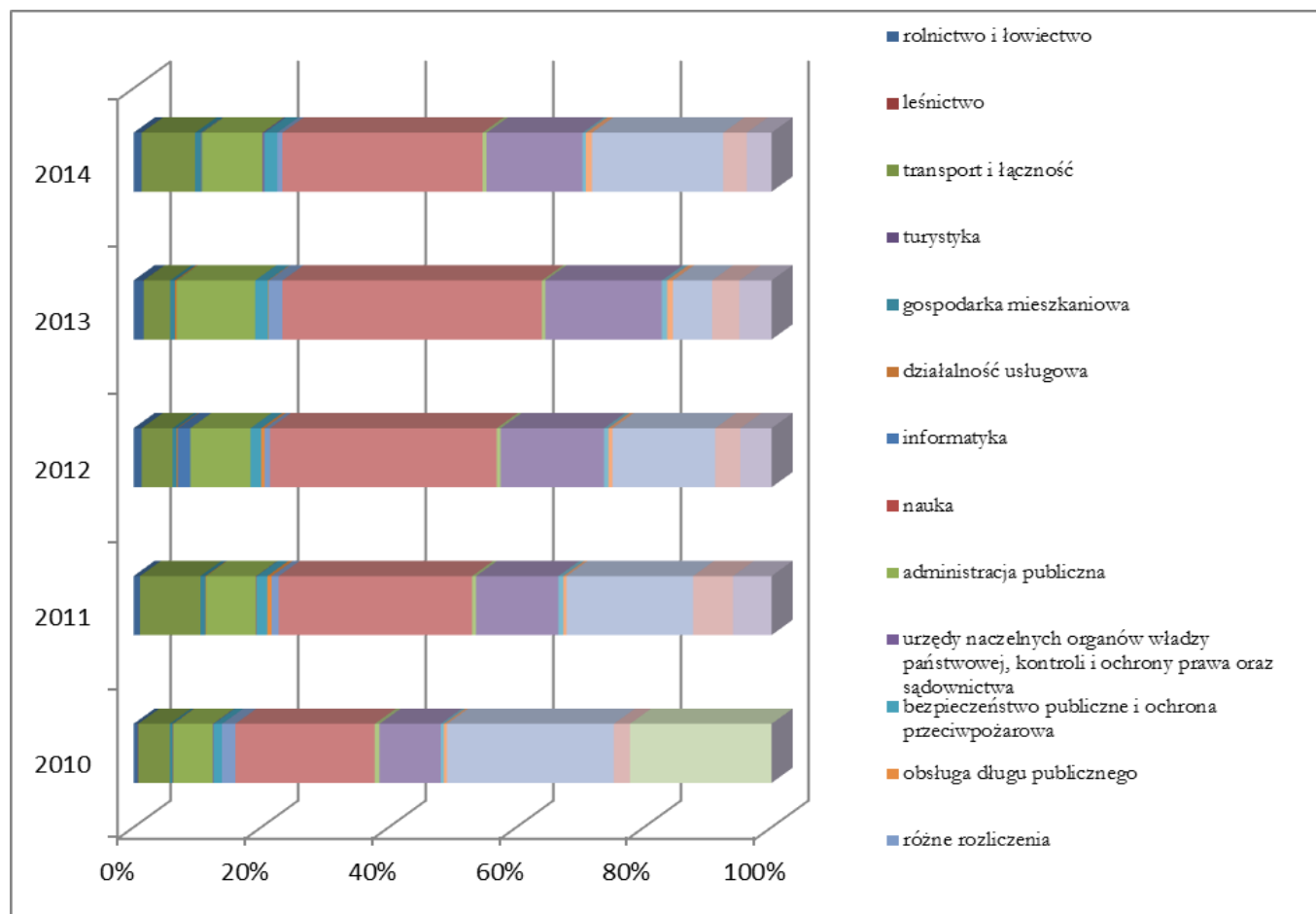
7.3. Wydatki z budżetu gminy

Poziom i zmiany wydatków budżetu Gminy na przestrzeni ostatnich lat zostały przedstawione w rozdziale 7.1. Natomiast strukturę wydatków z budżetu Gminy w ujęciu poszczególnych działów ilustruje poniższe zestawienie:

Wydatki gminy wg działów	2010	2011	2012	2013	2014
rolnictwo i łowiectwo	427 366,37	450 474,77	515 093,91	565 166,10	592 547,01
leśnictwo	4 000,00	0	0	4 000,00	3 952,50
transport i łączność	2 920 508,40	4 247 712,50	1 908 563,92	1 494 596,94	3 827 556,49
turystyka	0	0	0	0	0
gospodarka mieszkaniowa	284 716,40	351 710,56	256 975,47	251 606,30	414 848,11
działalność usługowa	51 059,05	64 387,60	72 128,80	102 063,30	26 895,10
informatyka	2 196,00	0	771 021,80	7 060,20	62 658,00
nauka	0	0	0	0	0
administracja publiczna	3 637 846,40	3 514 546,53	3 734 688,69	4 401 999,10	4 320 924,54
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	71 648,74	35 743,17	1 956,03	1 959,00	125 170,63
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	777 113,81	745 864,68	668 108,52	723 929,09	922 602,24
obsługa długu publicznego	0	309 004,83	213 976,41	50 944,52	0
różne rozliczenia	1 218 675,00	488 973,00	325 598,00	755 666,00	374 407,00
oświata i wychowanie	12 875 740,88	13 595 629,44	14 081 876,45	14 553 945,27	14 336 060,09
ochrona zdrowia	429 154,73	269 595,53	243 845,36	182 158,03	293 385,82
pomoc społeczna	5 654 300,30	5 790 337,43	6 417 368,14	6 543 238,65	6 882 244,30
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	307 001,90	351 435,77	267 122,42	289 813,91	230 543,69
edukacyjna opieka wychowawcza	266 238,00	209 200,33	268 910,35	328 199,69	434 366,08
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	15 404 752,84	8 896 473,83	6 368 388,26	2 195 685,62	9 401 867,64
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 478 236,04	2 805 578,33	1 561 203,84	1 537 960,00	1 680 015,77
kultura fizyczna i sport	13 070 044,20	-	-	-	-
kultura fizyczna	-	2 707 510,52	1 933 011,61	1 793 220,59	1 778 660,74
Razem	58 880 599,06	44 834 178,82	39 609 837,98	35 783 212,31	45 708 705,75

Tabela 7.3-1 Struktura wydatków z budżetu Gminy w ujęciu poszczególnych działów.

Udział wydatków z budżetu gminy w poszczególnych działach w ujęciu procentowym zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 7.3-1 Wydatki budżetowe w poszczególnych działach (w %)

- Z powyższego wykresu wynika, iż wydatki na oświatę stały się główną pozycją wydatków z budżetu gminy Ożarów (Od 1996 roku, kiedy zadania oświatowe są w całości realizowane przez gminy). W latach 2010-2014 wysokość tych wydatków wynosiła od 12 875 740,88 zł do 14 553 945,27 zł, stanowiąc 21,87% – 40,67% wydatków z budżetu Gminy.
- Kolejną, pod względem procentowego udziału w wydatkach gminy ogółem stanowią wydatki na gospodarkę komunalną ochronę środowiska, która w przeciągu ostatnich pięciu lat utrzymywała się na poziomie 16 - 26%, tylko w 2013 roku zauważalny był spadek udziału wydatków do 6%.
- Wydatki na pomoc społeczną w ostatnich pięciu latach stanowiły od 9,6 do 18,29% wydatków budżetowych.

- Kolejną, pod względem procentowego udziału w wydatkach gminy ogółem stanowią wydatki na administrację publiczną, która w przeciągu ostatnich pięciu lat utrzymywała się na poziomie 6 - 12%.
- Wydatki na transport i łączność w ostatnich pięciu latach stanowiły od 4 do 9% wydatków budżetowych.
- Wydatki na kulturę fizyczną i sport stanowiły od 4-6%, Jedynie w 2010 roku zauważalny był znaczący poziom udziału wydatków na kulturę fizyczną i sport (22%). Wynika to z realizowanych przez gminę licznych inwestycji w tym zakresie.
- Nakłady na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową stanowiły od 1,32-2,02%.
- Wydatki na rolnictwo i łowiectwo 0,73 – 1,58%
- Wydatki na gospodarkę mieszkaniową, ochronę zdrowia, działalność usługową, informatykę, obsługę długu publicznego , jak również urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa stanowiły minimalny udział w wydatkach budżetowych. Udział ten wynosił poniżej 1 %.

8. OŚWIATA, KULTURA, SPORT i REKREACJA

8.1. OŚWIATA

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Edwarda Szyłki w Ożarowie

W skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Edwarda Szyłki w Ożarowie wchodzi:

1. Szkoła Podstawowa w Ożarowie,
2. Gimnazjum w Ożarowie,
3. Liceum Ogólnokształcące w Ożarowie.

Obecnie w Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Edwarda Szyłki w Ożarowie uczy się 1178 uczniów, pracuje 78 nauczycieli i 32 pracowników administracji i obsługi.

Zespół Szkół w Ożarowie im. Marii Skłodowskiej – Curie

Zespół Szkół w Ożarowie im. Marii Skłodowskiej - Curie proponuje absolwentom gimnazjum w roku szkolnym **2013/2014** kształcenie w następujących typach szkół:

1. Liceum Ogólnokształcące - 3 letnie
2. Technikum Informatyczne - 4 letnie
3. Technikum Mechatroniczne – 4 letnie
4. Technikum Elektroniczne – 4 letnie
5. Technikum Logistyczne – 4 letnie
6. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w zawodach:
 - Ślusarz,
 - Blacharz,
 - Elektromechanik,
 - Mechanik pojazdów samochodowych,
 - Kucharz małej gastronomii,
 - Malarz,
 - Sprzedawca,
 - Fryzjer,
 - Cukiernik,
 - Piekarz,

7. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (zajęcia weekendowe).

Szkoła dysponuje dobrze wyposażoną bazą dydaktyczną, na którą składają się:

- 1) **Pracownia systemów i sieci informatycznych** – 14 stanowisk komputerowych (Win XP, Visual Studio 2010, CorelDrawX3, Ms Office XP),
- 2) **Pracownia grafiki i multimediiów** – 15 stanowisk komputerowych (Win Vista, CorelDraw X3, Ms Office 2010,
- 3) **Pracownia informatyczna** – 15 stanowisk komputerowych (Win XP, Visual Studio 2010, CorelDrawX3, Ms Office XP),
- 4) **Centrum Multimedialne wraz z biblioteką** – 12 stanowisk komputerowych (Win XP, Ms Office XP),
- 5) **Pracownia mechatroniki** – 6 Notebooków (Win XP, UcanCam V8, CorelDraw X3, AutoCAD 2010), Frezarka numeryczna 1200/1500 mm, Ploter laserowy Rabbit 30/40.

- 6) **Pracownia podstaw elektroniki i elektrotechniki,**
- 7) **Pracownia językowa** nr 105 z tablicą multimedialną HITACHI (Laptop, Win XP, MS Office 2010),
- 8) **Pracownia językowa** nr 106 z tablicą multimedialną HITACHI (Laptop, Win XP, MS Office 2010),
- 9) **Siłownia/fitness** – dostępną dla uczniów ZS Ożarów,
- 10) **Sala gimnastyczna** duża,
- 11) **Sala gimnastyczna** mała,
- 12) **Sale lekcyjne** wyposażone w rzutniki multimedialne,
- 13) **Sala Konferencyjna** dla 80 os.,
- 14) **Stołówka** dla uczniów ZS Ożarów,
- 15) **Warsztaty szkolne** (prowadzą praktyki dla zawodu: ślusarz, elektromechanik).

Uczniowie klas Zasadniczej Szkoły Zawodowej oraz Technikum informatycznego, mechatronicznego i elektronicznego odbywają praktyki zawodowe u regionalnych pracodawców

Historia szkoły ma ścisły związek z budową i rozwojem Cementowni Ożarów, sięga początku lat osiemdziesiątych a głównym jej zadaniem było przygotowanie wykwalifikowanych robotników dla potrzeb nowego zakładu. W dniu 1.IX.1981 r. rozpoczęli naukę pierwsi uczniowie zasadniczej szkoły zawodowej. Pierwsze trzy miesiące zajęcia dydaktyczne odbywały się w budynku administracyjnym Cementowni, ale już od 1.II.1982 roku w nowym budynku szkolnym. W 1986 roku powstała idea utworzenia technikum, natomiast już 1987 powstała pierwsza klasa technikum o specjalności - elektroniczna i elektroniczna automatyka przemysłowa, oraz dwie klasy zasadniczej szkoły zawodowej o specjalnościach: elektrycznej i elektronicznej. W następnych latach uruchomiono już dwie klasy technikum 5-cio letniego i 3 letniego na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej. Do 1990 roku była to szkoła przyzakładowa Cementowni Ożarów - otoczona troskliwą opieką dyrekcji, dbającej o wyposażenie pracowni i nowoczesne urządzenia warsztatów. Obecnie szkoła podlega pod Kuratorium Oświaty. Szkoła cieszy się dużą popularnością o czym najlepiej świadczy jej szybki rozwój. W roku 1999 dzięki Zarządowi i Radzie Miasta Ożarów oddano do użytku nowoczesną pracownię audio-wizualną wyposażoną w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Od roku szkolnego 2002/2003 szkoła przestaje funkcjonować pod nazwą Zespół Szkół Zawodowych stając się Zespołem Szkół. Zmiana nazwy wiąże się ze zmianami profili kształcenia wytyczonymi reformą oświaty. Powstają klasy Liceum Ogólnokształcącego, Liceum Profilowanego. W roku szkolnym 2003/2004 powstaje

klasa Technikum Informatycznego. Rozpoczęta została również procedura nadania szkole imienia. Na 25-lecie swego istnienia szkoła otrzymuje sztandar i patrona w postaci najwybitniejszej polskiej uczzonej Marii Skłodowskiej-Curie.

WAŻNIEJSZE INWESTYCJE

- 1982 – oddanie do użytku budynku dydaktycznego szkoły
- 1987 – uruchomienie nowych warsztatów szkolnych
- 1988 – 1989 - utworzenie dwóch pracowni elektronicznych i klasopracowni PO
- 1993 – budowa boiska asfaltowego, bieżni, skoczni w dal; utworzenie 6- stanowiskowej pracowni komputerowej
- 1994 – modernizacja węzła ciepłego (zautomatyzowanie); wymiana wymienników ciepła
- 1995 – 1996 – remont korytarzy szkolnych (położenie boazerii)
- 1997 – remont sal lekcyjnych (wymiana podłóg, drzwi, malowanie); zakup nowych komputerów
- 1998 – modernizacja zaplecza socjalnego sali gimnastycznej
- 1999 – oddanie do użytku nowoczesnej pracowni audiowizualnej
- 2000 – wymiana okien w budynku dydaktycznym szkoły; utworzenie 15- stanowiskowej pracowni komputerowej
- 2001 – remont kapitalny dachu warsztatów szkolnych
- 2002 – remont kapitalny sali gimnastycznej
- 2003 – utworzenie Centrum Informatycznego; pozyskanie z MENiS 15- stanowiskowej pracowni internetowej oraz komputerów do Multimedialnego Centrum Informacji w bibliotece szkolnej
- 2004 – wymiana okien w internacie
- 2005 – wymiana pokrycia dachowego na papę termoizolacyjną
- 2006 – remont łącznika w budynku szkolnym; utworzenie kolejnej pracowni komputerowej w ramach projektu EFS (15 stanowisk)
- 2008 – trzecia pracownia informatyki w ramach EFS-opiekun Marek Pękalski
- 2009 – remont świetlicy
- 2010 - zakup obrabiarek numerycznych do pracowni mechatroniki
- 2010 - zakup pracowni informatycznej
- 2010 – zakup wyposażenia sali fitness/siłowni
- 2010 - budowa kotłowni gazowej

Publiczna Szkoła Podstawowa w Janowicach

Szkoła podejmuje rozwiązania nowatorskie i przygotowuje uczniów do funkcjonowania w życiu codziennym. Stosowane są elementy „Oceniania kształtującego” – innowacji pedagogicznej zgłoszonej do Kuratorium Oświaty w Kielcach, mającej na celu wspieranie aktywnego uczenia się uczniów. Szkoła podejmuje działania wyrównujące szanse edukacji dzieci z terenów wiejskich. Szkoła organizuje konkursy, wycieczki, rajdy, Zielone szkoły, uroczystości i imprezy szkolne, akademie, apele, dyskoteki, warsztaty i zawody sportowe. Uczniowie biorą w nich udział na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym i odnoszą sukcesy. W środowisku lokalnym te działania odbierane są pozytywnie. Uczniowie uczęszczają na zajęcia rozwijające ich zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz na zajęcia wspierające i wyrównujących ich szanse edukacyjne. Oferta edukacyjna szkoły jest dostosowana do potrzeb i możliwości uczniów. Mają oni zapewnione poczucie bezpieczeństwa podczas przerw, lekcji i czasu spędzanego po zajęciach na terenie szkoły. Atmosfera ta sprzyja współpracy uczniów w realizacji podejmowanych przedsięwzięć. Szkoła wspiera samorządność uczniowską. Dzieci chętnie włączają się w organizowane akcje także przygotowują imprezy szkolne. Planowane procesy edukacyjne służą rozwojowi uczniów, którzy mają świadomość stawianych przed nimi celów uczenia się i oczekiwań. Relacje między członkami społeczności oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Baza szkoły:

- 6 sal lekcyjnych,
- pracownia informatyczna z 10 stanowiskami,

- sala oddziału przedszkolnego,
- zastępcza sala gimnastyczna,
- świetlica szkolna,
- stolówka z zapleczem kuchennym,
- biblioteka,
- strażnica MDP
- łazienki, prysznic,
- szatnia,
- boisko wielofunkcyjne,
- plac zabaw (w realizacji),
- nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Szkoła współpracuje z innymi podmiotami publicznymi, takimi jak:

- zaprzyjaźnionymi szkołami w Pisarach, Lasocinie i ZSO im. E Szyłki w Ożarowie, SP w Stodolach, ZSP nr 1 w Bidzinach,
- Poradnię Pedagogiczno-Psychologiczną w Ożarowie,
- UMiG w Ożarowie,
- MGOK w Ożarowie,
- MOPS w Ożarowie,
- Parafią w Bidzinach,
- Policją w Ożarowie,
- Strażą Miejską,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Jakubowicach, Prusach,
- Państwową Strażą Pożarną w Opatowie,
- Ośrodkiem Zdrowia,
- Biblioteką w Jakubowicach,
- Biblioteką w Ożarowie,
- Oddziałem PTTK w Sandomierzu,
- Klubem Sportowym Alit w Ożarowie,
- Instytut Badań Kompetencji w Walbrzychu.
- Współpraca z Miejskim Gminnym Ośrodkiem Kultury w Ożarowie

Współpraca z MGOK w Ożarowie

Współpraca z MGOK w Ożarowie owocuje możliwością udziału uczniów w konkursach tematycznych organizowanych przez ośrodek, Finał Wielkiej orkiestry Świątecznej Pomocy, Dni Ożarowa. Jesteśmy zapraszani na przedstawienia, występy zespołów teatralnych. Dzieci wykonują prace plastyczne na konkursy i wystawy. Korzystamy z zaproszeń na imprezy okolicznościowe, filmy, spektakle.

Współpraca z Biblioteką Publiczną w Ożarowie i Jakubowicach

Jednym z wniosków do pracy w roku szkolnym było rozbudzenie u dzieci zainteresowania książką. Co roku uczniowie zwiedzają bibliotekę, poznają zasady korzystania. W ramach współpracy uczniowie uczestniczyli w spektaklu z autorami i ilustratorką dla dzieci. Miały okazję zobaczyć jak powstają ilustracje do książek w bibliotece organizowane jest coroczne pasowanie na czytelnika- uczniów klasy pierwszej, warsztatach drukarskich i piśmienniczych, spotkaniach z pisarzami. Dzięki współpracy uczniowie mogą korzystać z dużych ilości księgozbiorów, rozbudzać swoje zainteresowania, uczestniczyć w konkursach i uroczystościach okolicznościowych.

Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej w Ożarowie, Wilczycach i Wojciechowicach

Uczniowie uczęszczający do szkoły są mieszkańcami trzech gmin, dlatego też dyrektor szkoły starając się o pomoc finansową dla uczniów pracuje z trzema instytucjami. Ośrodki pomocy rozpoznają sytuacje materialną rodziny i wspierają dotacją celową. Najczęściej przekazywane są środki na dożywianie dzieci w szkole, jak również finansują "Wyprawkę szkolną", dla uczniów rozpoczynających naukę w klasie pierwszej i mających trudną sytuację materialną.

Od kilku lat szkoła współpracuje z Instytutem Badań Kompetencji w Wałbrzychu

Badania polegają na sprawdzeniu stopnia opanowania przez uczniów różnych umiejętności, ale także wszechstronnej analizie uzyskanego wyniku. Pozwala ona zebrać dodatkowe informacje, które są wskazówką dla rodziców, nauczycieli, nadzoru pedagogicznego w jaki sposób sterować kształceniem. Na zakończenie roku szkolnego przeprowadzane jest badanie kompetencji na zakończenie danego poziomu kształcenia (testy ponad przedmiotowe). Testy zewnętrzne poparte analizami wyników pomogą nam przygotować uczniów do sprawdzianu.

Udział w projektach i kampaniach

- Oceniane kształtujące – innowacja pedagogiczna,
- Kampania "Zachowaj trzeźwy umysł" - promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży,

- „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole” program rządowy realizowany we współpracy z ARR w ramach których uczniowie otrzymywali trzy razy w tygodniu mleko oraz porcje owoców i warzyw,
- Udział w projekcie "Świętokrzyska Kuźnia Pomysłów" – pozyskanie 30000zł na realizację zadań z projektu mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z obszarów wiejskich,
- Program "Cała Polska czyta dzieciom" – popularyzowanie czytelnictwa wśród najmłodszych,
- Ogólnopolski program edukacyjny "5 porcji warzyw, owoców lub soku",
- Ogólnopolski program edukacyjny "Klub Bezpiecznego Puchatka" – cykl zajęć wdrażających do przestrzegania zasad bezpieczeństwa zakończony testem,
- Program Ogólnopolski "Akademia Czystych Rąk" – propagowanie zdrowego trybu życia i higieny osobistej (otrzymanie środków czystości oraz materiałów edukacyjnych),
- Świętokrzyski Program Rozwoju Edukacji w 2010 roku (otrzymanie zestawu z tablicą multimedialną)
- Projekt edukacyjny "Lepsza szkoła",
- Projekt "Indywidualizacja nauczania i wychowania w klasach I-III w gminie Ożarów" – organizacja zajęć dla uczniów zdolnych i słabych,
- „Spójrz inaczej” – cykl zajęć prowadzony w ramach programu profilaktyki,
- „Nie pal przy mnie proszę” – cykl zajęć, konkursy we współpracy Powiatową Stacją Sanitarno Epidemiologiczną.

Konkursy i zawody

- Konkurs humanistyczny organizowany przez Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty organizowany przez Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty – laureat, finalista,
- Konkurs matematyczno – przyrodniczy,
- Ogólnopolski Konkurs kronik Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych – II miejsce w kraju,
- Konkurs wiedzy pożarniczej,
- Zawody strażackie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych,
- Przegląd Małych Form Teatralnych – wyróżnienie,
- Ogólnopolski konkurs "Ojczyzna-Polszczyzna,, - laureat,
- Finał Wojewódzki Piłki Nożnej dla dzieci 11-letnich,
- Finał województwa Świętokrzyskiego w Pilce o Puchar Tymbarku "Z podwórka na stadion",
- Piłka nożna "Coca Cola Cup",

- Pilka nożna „Z podwórka na stadion”,
- Wojewódzki Turniej Piłki Nożnej im. Marka Wielgusa „Orange Cup”,
- Turniej piłki nożnej Orlik 2012 o puchar premiera D. Tuska – 1 miejsce w województwie świętokrzyskim; 13 w finale krajowym,
- XXII Ogólnopolski Mały Konkurs Recytatorski,
- Ogólnopolski konkurs Plastyczny „20 lat PSP – jak nas widzą, tak nas malują”,
- Ogólnopolski konkurs Plastyczny – „Prezentacje plastyczne szkół”,
- Konkurs plastyczny „Mój świat, mój dom, moje serce”,
- „Bezpieczeństwo na piątkę” II miejsce w powiecie opatowskim.

Organizacje

- Samorząd Uczniowski
- Mały Samorząd
- Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze
- Szkolna Kasa Oszczędnościowa
- Szkolne koło PTTK

Inne działania szkoły

- Imprezy środowiskowe: Wieczornica bożonarodzeniowa dla środowiska lokalnego, Piknik Rodzinny, Dzień babci i dziadka, Dzień mamy i taty,
- Rajdy: Rajd szlakiem legionów J. Piłsudskiego, Pielgrzymkowy Rajd na Św. Krzyż,
- Rajdy rowerowe, wycieczki tematyczne i krajoznawcze,
- Ogniska integracyjne,
- „Zielone szkoły”,
- Koła: „Mali artyści” - koło teatralne, koło taneczne, koło sportowe,
- Prowadzenie ćwiczeń z zakresem kinezylogii edukacyjnej,
- Utworzenie drużyny piłki nożnej chłopców i dziewcząt,
- Zorganizowanie zajęć jęz. angielskiego w oddziale przedszkolnym,
- Organizowanie zajęć logopedycznych dla dzieci z zaburzeniami mowy i wymowy we PPP w Ożarowie.

Publiczny Zespół Szkoły i Przedszkola w Lasocinie

Uczniowie mają do dyspozycji 6 sal lekcyjnych, pracownię komputerową, salę gimnastyczną, bibliotekę, świetlicę oraz boisko. Mogą korzystać z obiadów wydawanych przez szkolną stołówkę.

Co dwa tygodnie korzystają bezpłatnie z basenu w Ożarowie. Przedszkolaki mają do dyspozycji dwie sale dydaktyczne, korzystają także z pomieszczeń szkolnych.

W szkole realizowane są programy autorskie. Są to:

- "Wszystko jest sztuką" M. Kobrzyckiej - Beczek,
- "Spotkanie z plastyką" J. Domagały,
- "Na spotkanie z muzyką" do edukacji muzyczno-wokalnej klasy III D. Bogdańskiej - Dąbrowskiej
- "Śpiewaj razem z nami, niech się niesie pieśń" - program zespołu regionalnego "Lasowianie" D. Bogdańskiej – Dąbrowskiej

Zespół "Lasowianie"

Zespół ten został powołany w lutym 2004r, należą do niego uczniowie klas V i VI, a jego opiekunem jest D. Dąbrowska. Zespół posiada w repertuarze pieśni, piosenki i przyśpiewki z regionu świętokrzyskiego oraz piosenki opowiadające o Lasocinie. Po raz pierwszy "Lasowianie" zaprezentowali swój repertuar na scenie szkolnej, podczas przedstawienia "Europo, już jesteśmy!" i w Ożarowie z okazji Dni Ożarowa. Celem zespołu jest pielęgnowanie tradycji ludowych, gdyż folklor stanowi skarb naszej kultury i jest tym co odróżnia nas od innych narodów.

Zespół wokalny "Tęczowe nutki"

Od kilku lat w PZSiP działa również zespół wokalny "Tęczowe nutki", który wraz z opiekunem D. Dąbrowską przygotowuje repertuar na uroczystości szkolne oraz imprezy środowiskowe.

W skład zespołu wchodzi uczniowie klas III- IV - V - VI. Zespół występował kilkakrotnie na plenerowej scenie w Ożarowie oraz w MGOK z okazji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

W szkole działają prężnie kółka zainteresowań: Kółko informatyczne, muzyczno-wokalne, SKS, SKE "Europolcio", SK PCK, SK LOP, zespół regionalny Lasowianie oraz kółko plastyczne. Aktywnie działa Samorząd Uczniowski.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Pisarach

Misja szkoły: **SZKOŁA TO NASZ DRUGI DOM**

Szkoła współpracuje z takimi instytucjami jak:

- Publiczną Biblioteką w Jakubowicach
- Miejską Biblioteką Publiczną w Ożarowie
- Miejsko - Gminnym Domem Kultury w Ożarowie
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną
- OSP z Sobótki i Prus
- Kolem Łowieckim "Pustulka"

- innymi instytucjami wspierającymi

szkoła posiada bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych:

- Gromada Zuchowa "Ekoludki"
- Koło komputerowe
- Szkolne Koło Sportowe
- Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze
- Koło teatralne
- Koło dziennikarskie
- Koło ekologiczne
- Koło matematyczne
- Ognisko przedszkolne
- Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze
- Świetlica socjoterapeutyczna

Szkoła Podstawowa w Glinianach (stowarzyszenie)

Organem prowadzącym jest **Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gliniany Potok**

Przedszkole Publiczne w Ożarowie

Przedszkole współpracuje z różnymi instytucjami wspierającymi w wypełnianiu zadań statutowych: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Miejsko Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej.

Dzieci uczęszczające do przedszkola uczestniczą w zajęciach i zabawach organizowanych przez nauczycielki w grupach. Dla chętnych organizowane są również zajęcia dodatkowe: katecheza, język angielski, zajęcia plastyczne i taneczne prowadzone przez instruktorów MGOK w Ożarowie, zajęcia na basenie.

8.2. Kultura

Wartości kulturowe

Na terenach miasta i gminy Ożarów zachowało się dość dużo i w dobrym stanie zabytków kulturowych, głównie sakralnych oraz dawnych dworów.

Kościół w Ożarowie

Kościół parafialny w Ożarowie pochodzi z przełomu XIX i XX wieku. Jest to kościół pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa i Męczennika (Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej) Został on wybudowany na miejscu wcześniejszych kościołów, z których pierwszy pochodzi z 1506 roku. Przez kilkadziesiąt lat kościół ten był użytkowany przez kalwinów, a od 1639 roku należy do parafii rzymsko-katolickiej. Na skutek złego stanu technicznego całego budynku, kościół został zamknięty i poddany

renowacji w 1989 roku. Zabezpieczono sklepienie nowym zbrojeniem, ściągnięto ściany grubymi prętami, dokonano kapitalnego remontu ścian na zewnątrz, wymieniono instalacje elektryczne, położono nowe tynki. Prezbiterium wyłożono

marmurem i zrobiono nową zakrystię. Najcenniejszymi zabytkami w ożarowskim kościele są ufundowane przez Ożarowskich ołtarze, obrazy i figury, które zostały przeniesione z wcześniej stojącego tu drewnianego kościoła. W bocznym prawym ołtarzu znajduje się podominikański, zabytkowy obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem, który jest uznany za cudowny. Do kościoła przylega wielowiekowy cmentarz oraz drewniana dzwonnica z XVIII wieku. Obok kościoła znajduje się kaplica z kryptą grobową Radwańskich, Karskich, Załęskich. Spoczywają w niej potomkowie patriotycznych rodzin ziemiańskich z dworu w Wyszmontowie związanych z nauką i kulturą polską. Na kaplicy umieszczono liczne epitafia rodowe.

KOŚCIÓŁ W GLINIANACH

Kościół w Glinianach pod wezwaniem św. Wojciecha został wybudowany w 1573 roku. Jest to typowy kościół małomiasteczkowej architektury sakralnej charakterystyczny dla Małopolski w tamtym czasie, autorstwa anonimowego ludowego cieśli. Na przełomie XVII i XVIII wieku został on gruntownie przebudowany. Jest to budynek drewniany o konstrukcji zrębowej,

oszalowany. Interesującym i dominującym w zewnętrznej bryle budynku akcentem architektonicznym jest dwuspadowy dach gontowy z oryginalnym półszczytem. Boczne części budynku przykrywają oddzielone od całości pokrycia, daszki pulpituowe. Prezbiterium kościoła jest zamknięte, wieloboczne, a przy nim od północy znajduje się zakrystia. Nawa jest trochę szersza od prezbiterium z obszerną kruchtą od zachodu. Wewnątrz pozorne sklepienie kolebkowe.

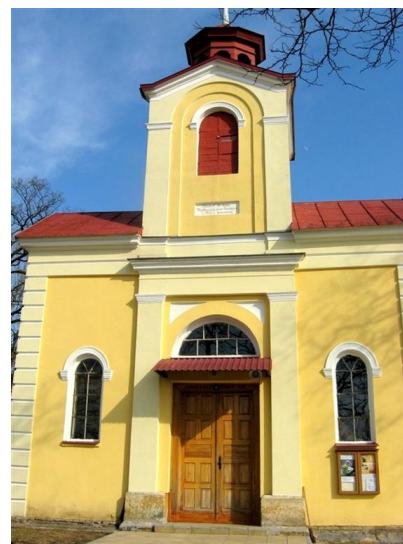

Wnętrze kościoła jest utrzymane w atmosferze prowincjonalnego późnego baroku. w ołtarzu głównym pochodzącym z 1730 roku zwracają uwagę rzeźby symbolizujące Wiarę, Nadzieję, Miłość i Sprawiedliwość. w dwóch bocznych ołtarzach z XVIII wieku znajdują się obrazy Najświętszej Panny Marii Niepokalanego Poczęcia i świętej Anny Samotrzeć. Położony w południowej części rynku plac, otaczający kościół to dawny cmentarz. Dziś ten

sakralny kompleks, otoczony murem dopełnia charakterystyczną, małomiasteczkową zabudowę Glinian. Kościół w Glinianach z XVI w. jest najważniejszym zabytkiem gminy. Od ośmiu lat w jego wnętrzach rozbrzmiewa muzyka w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Krystyny Jamroz w Busku-Zdroju.

KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. ANNY W JANIKOWIE

Początki kościoła wiążą się z powstaniem miasta. Pierwsza świątynia stanęła tu około XVI wieku. w 1767 roku spłonęła ona wraz z całym miasteczkiem od uderzenia pioruna. Na jego miejscu stanęła kaplica, ufundowana przez tutejszą dziedziczkę Mariannę z Corticellich Kostecką. Kolejny kościół z prawdziwego zdarzenia został wybudowany w Janikowie dopiero w 1873 roku. Jest to kościół pod wezwaniem Św. Anny postawiony na miejscu dawnego drewnianego kościoła z XVII wieku. Utrzymany jest on w stylu późnobarokowym. Jest to budowla jednonawowa z bardzo krótkim prezbiterium zakończonym półkoliście. Ołtarz główny, jak przystało na tutejsze tradycje rzemieślnicze został wyciosany z kamienia. Zamiast płaskiego obrazu, jak to jest w zwyczaju, mamy tu płaskorzeźbę przedstawiającą Matkę Boską z Dzieciątkiem i św. Annę, patronkę tegoż kościoła. Znajdujące się w kościele ołtarze boczne również są wykonane z kamienia, nawiązujące w stylu do rzeźby ludowej. Autorem tych prac był kunowski artysta Kłosiński. Po południowej stronie kościoła stoi drewniana dzwonnica z XVIII wieku, w której znajdowały się dwa dzwony. Dzwonnica ma konstrukcję słupową o pochyłych ścianach, z węższą, oddzielną daszkiem kondygnacją górną.

W Janikowie znajdują się dwie XIX-wieczne figury przydrożne: rzeźba Chrystusa upadającego pod krzyżem oraz czteroboczny słup na cokole dźwigający cztero-arkadową kapliczkę z rzeźbą Chrystusa Frasobliwego wewnątrz. W 2011 r., jako że kościół jest wpisany w rejestr zabytków, dokonano wymiany dachu, w celu zabezpieczenia wnętrza przed zamakaniem oraz odprowadzanie wody opadowej.

KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA Z DREWNIANĄ DZWONNICĄ W LASOCINIE

Pierwszy kościół w Lasocinie został wybudowany w 1662 roku przez kasztelana wiślickiego - Zbigniewa Oleśnickiego. Według podania kościół ten był przeniesiony z Tarłowa ("Dekanat opatowski", s. 293). Był on drewniany przykryty dachem krytym gontem i posiadał trzy ołtarze. Obecny kościół w Lasocinie stoi na miejscu dawnego kościoła. Został on wybudowany w latach 1930-1952 według projektu z 1930 roku. Jesienią 1936 roku przystąpiono do wykopów pod fundamenty oraz gromadzono materiał budowlany, a na wiosnę 1937 roku dokonano poświęcenia kamienia węgielnego.

Tak długa jego budowa była spowodowana wybuchem II-ej wojny światowej. Przyczyniło się to do przerwania prac budowlanych, a działania wojenne spowodowały zniszczenie dopiero co rozpoczętej budowy świątyni.

Po zakończeniu wojny podjęto ponownie kroki w celu kontynuacji budowy kościoła w tej miejscowości. I tak staraniem ks. A. Byczkowskiego i ks. J. Jędrasika świątynia została oddana do użytku w stanie surowym w 1952 roku.

Kościół w Lasocinie pod wezwaniem św. Michała Archanioła jest wybudowany w stylu romańskim. Jest to budynek murowany, trójnawowy, wyposażony w późnobarokowe detale. W roku 1992 był on restaurowany.

Obok kościoła znajduje się drewniana dzwonnica o konstrukcji słupowej przykryta namiotowym dachem krytym gontem. Na cmentarzu przykościelnym stoi późnobarokowa rzeźba św. Jana Nepomucena. Dzięki staraniom ks. proboszcza Mirosława Frączka, kościół w Lasocinie w 2011 r. został poddany remontowi. Było to możliwe dzięki Lokalnej Grupie Działania Powiatu Opatowskiego, która to udostępniła środki z Funduszu Unijnego.

KOŚCIÓŁ P. W. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO W PRZYBYSŁAWICACH

Na temat kościoła zlokalizowanego w Przybysławicach niewiele wiadomo. Katalog zabytków wspomina, że dawny kościół pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa istniał już w 1326 roku. z kolei ks. Jan Wiśniewski w "Dekanacie opatowskim" pisze, że został on wzniesiony z drewna w 1414 roku, jako fundacja Jana Pakosza. Kościół ten spłonął w 1790 roku, a na jego miejsce wybudowano tymczasową kaplicę ze słomianym dachem, która wiernym służyła przez około pół wieku.

Kościół z prawdziwego zdarzenia powstał tutaj w 1843 roku. Jego budowa bardzo się przeciągała i dopiero w 1862 roku został on uroczystie poświęcony przez biskupa sandomierskiego Józefa Muszyńskiego. Wtedy też kościół otrzymał nowe wezwanie - Przemienienia Pańskiego.

Kościół ten nie jest okazałą budowlą. Jest to skromna, oszczędna bryła o wydłużonym prostokątnym kształcie. Do nawy kościoła przylega prezbiterium, które było wielokrotnie zamknięte. Nieco bogatsza jest fasada kościoła, trójdzielną i urozmaiconą lizenami. Jedynym mocniejszym akcentem w tym kościele jest niewielka otwarta wieżyczka na sygnaturkę wyrastająca z frontowej ściany.

Wyposażenie wnętrza pochodzi z XVIII wieku oraz z przełomu XIX i XX wieku. Zachowało się kilka

obrazów i rzeźb przeniesionych ze starszej świątyni. Organy znajdujące się w kościele zostały ufundowane przez Helenę z Karskich Baczyńską i parafian. Na uwagę zasługują także znajdujące się wewnątrz kościoła epitafia miejscowych ziemian, m.in. klasycystyczne Cypriana Baczyńskiego i jego żony Katarzyny ze Śmiłowa oraz epitafium Świeżyńskich z Włonic.

W 2011 roku ks. proboszcz Marek Łuszczynski, przy wsparciu pieniędzy z Funduszy Unijnych, które pozyskała Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego, postanowił wyremontować kościół. Rezultatem tych działań było odnowienie i zabezpieczenie fundamentów, jak również remont tynków i malowanie ścian zewnętrznych kościoła oraz dzwonnicy.

KOŚCIÓŁ W SOBÓTCE

Pierwszy kościół w Sobótce został wybudowany w 1470 roku. Był to kościół drewniany, który w 1616 roku został odremontowany, ale nie uchroniło to go od zniszczenia. Dlatego też w 1751 roku powstała tu nowa świątynia, ale ze względu na dużą niedbałość przy jej budowie ona także nie przetrwała.

Dopiero staraniem ks. proboszcza Mikołaja Zawiskiego - kanonika opatowskiego, w 1795 roku wybudowano tu nowy kościół, który przetrwał do czasów współczesnych. Jest to kościół pod wezwaniem św. Małgorzaty. Został on gruntownie odremontowany w 1885 roku. W czasie działań wojennych w 1944 roku został on zniszczony, ale potem go odbudowano według projektu architekta Józefa Jamroza w latach 1946-1950

Nowy kościół jest murowany, w stylu barokowo-klasycystycznym o bogato zdobionym wnętrzu. W kościele tym znajduje się laskami słynący obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem błogosławiącym światu, który jest kopią słynnego cudownego wizerunku maryjnego z bazyliki św. Marka w Wenecji "La Madonna Miracolosa di San Marco". Kronika parafialna podaje, że tę kopię sprowadził do Sobótki ks. Jacek Horaziński. Wokół Maryi jest ornament o motywach bizantyjskich. Wierni parafii Sobótki czczą ten obraz jako Matkę Boską Zwycięską.

W Sobótce stoi również późnobarokowa figura przydrożna w kształcie postumentu z rzeźbą św. Jana Nepomucena.

KAPLICZKA PRZY ULICY MICKIEWICZA

Kapliczka usytuowana jest na rogu ulicy Mickiewicza i ulicy Kościuszki. Według przekazów najstarszych mieszkańców Ożarowa, kapliczkę postawiono około połowy XIX wieku, jako akt dziękczynny za ocalenie miasta od morowej zarazy. w ówczesnych czasach praktykowano zwyczaj

stawiania tzw. "Krzyży cholery" oraz kapliczek w dowód wdzięczności za ocalenie od zarazy. w kapliczce znajdował się obraz Matki Boskiej Różańcowej z Dzieciątkiem Jezus umieszczony centralnie w otoczeniu dwóch drewnianych świątków. Stanowił on przedmiot szczególnego kultu mieszkańców. Do dnia dzisiejszego nie zachowały się niestety popękane ze starości drewniane świątki, a obraz uległ dość znacznemu zniszczeniu na skutek działania warunków atmosferycznych.

W wyniku porozumienia okolicznych mieszkańców, zawartego w 1999 roku, obraz został poddany renowacji w jednej z pracowni konserwacji zabytków w Sandomierzu. w czasie prowadzonych prac konserwacyjnych odkryto wewnątrz na desce zabezpieczającej tył, plecy obrazu, napisany następujący tekst:

DWÓR W ŚMIŁOWIE

Dwór w Śmiłowie należy do najpiękniejszych tego typu budowli w sandomierskiem. Zachował on pierwotną sylwetkę, jaką nadali mu architekci i budowniczowie w II-iej połowie XVIII wieku. Został on przebudowany w XIX wieku. Jest to obraz staropolskiej architektury, zbudowany według ówczesnego zwyczaju orientowania dworów na godzinę jedenastą. Dzięki takiemu usytuowaniu wszystkie jego pomieszczenia były jasno oświetlone w ciągu dnia.

Dwór położony jest na niewielkim wzniesieniu, otoczony częściowo zachowanym parkiem krajobrazowym. Jest to budynek parterowy, w części

podpiwniczony, zbudowany na rzucie prostokąta, z gankiem od frontu i wglębny portykiem od tyłu. Dwór ma typowy amfiladowy układ pomieszczeń z XVIII wieku, z holem i salonem na osi z bardzo ładnym skarbczykiem. Wewnątrz budynku znajduje się osiemnaście pomieszczeń: po jego bokach po trzy pokoje, od wschodu - pomieszczenia gospodarcze, a od zachodu dawna kaplica sklepiona kolebkowo z lunetami. w jednym z pomieszczeń zachował się oryginalny piec kaflowy, pozostałe pochodzą z XIX wieku, a także wejście do piwnic z XVII wieku, sklepionych kolebkowo. Ciekawostką jest dobrze zachowany oryginalny stół ogrodowy wykonany z piaskowca ze zdobieniami wyrytymi w kamieniu. w otoczeniu dworku zlokalizowana jest XIX-wieczna oficyna oraz dawny spichlerz z kolumnami od frontu.

MUZEUM WSI – SKANSEN W MARUSZOWIE

Prywatne muzeum powstało w Maruszowie - gmina Ożarów. Edward Ziarko, właściciel skansenu „Galeria pod Chmurką” otrzymał od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zgodę na

prowadzenie Muzeum Wsi w Maruszowie.

Do tej pory w Maruszowie funkcjonował skansen „Galeria pod Chmurką” prowadzony przez artystę Edwarda Ziarkę. Od roku właściciel skansenu starał się o nadanie galerii statusu prywatnego muzeum. Kilka dni temu do Maruszowa trafiło oficjalne pismo z ministerstwa. Od tej pory skansen będzie nosił nazwę Muzeum Wsi w Maruszowie. Jest to

prywatna jednostka organizacyjna, która nie posiada osobowości prawnej. Zgodnie z regulaminem muzeum będzie gromadziło obiekty dawnej architektury wiejskiej w szczególności z regionu świętokrzyskiego, chaty, budynki gospodarcze, budynek dworu, budynek szkoły, meble, obrazy, rzeźby, sprzęt rolniczy, wyposażenie dawnych wnętrz. Zakres gromadzonych zbiorów obejmuje XIX i XX wiek.

Zadaniami Muzeum Wsi w Maruszowie będzie między innymi przechowywanie i magazynowanie zabytków, zorganizowanie wystawy stałej, prowadzenie działalności edukacyjnej, udostępnianie zbiorów do celów naukowych, zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów. Działalność muzeum będzie finansowana ze środków własnych założyciela oraz z darowizn, spadków, zapisów, od osób fizycznych i osób prawnych oraz z innych źródeł.

8.3. Sport

Gmina Ożarów dysponuje również wspaniałą, dobrze utrzymaną bazą sportową, z której korzystają nie tylko sportowcy z kraju, ale i mieszkańcy Miasta Ożarów i 34 sołectw.

KRYTA PŁYWALNIA "NEPTUN"

Obiekt ten wykorzystywany jest nie tylko do celów rekreacyjnych i celów dydaktycznych (zajęcia szkolne wychowania fizycznego), ale jest również miejscem zmagania sportowych szczebla lokalnego, regionalnego. Do tego typu imprez sportowych można zaliczyć chociażby następujące zawody:

— Powiatowe Zawody Pływackie, które odbyły się w dniu 28.10.2015 roku w Ożarowie
W zmaganiach sportowych wzięły udział cztery drużyny ze szkoły podstawowej i sześć z gimnazjum.

— ZAWODY PŁYWACKIE DNI OŻAROWA 2014 - 17.06.2014

— XII edycja Gminnych Zawodów Pływackich Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych - 17.12.2013

— I KORESPONDENCYJNE ZAWODY PŁYWACKIE OŻARÓW 2013

— Gminne Zawody Pływackie Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych - 23 maja 2013

— XI GMINNE ZAWODY PŁYWACKIE

— GMINNE ZAWODY PŁYWACKIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I GIMNAZJALNYCH
17.06.2010

KLUB ALIT OŻARÓW

W 1947 w Ożarowie powstał klub o nazwie OMTUR, który rywalizował w klasie C. Jedenaście lat później zespół występował w podokręgu starachowickim i awansował do klasy B, jednak po dwóch latach mając zerowy dorobek punktowy drużyna opuściła tę klasę rozgrywek. W późniejszym okresie klub był uczestnikiem klasy C, lecz był również taki czas, że ożarowianie nie uczestniczyli w mistrzostwach. W sezonie 1995/1996 Alit wywalczył awans do III ligi. Trenerem klubu był wówczas Jacek Zieliński. W debiutanckim meczu na tym poziomie rozgrywek Alit przegrał u siebie z Orłętami Dęblin 1:3. Pierwsze zwycięstwo odniósł w 4. kolejce, kiedy to pokonał 1:0 rezerwy Hetmana Zamość. Alit zakończył swój pierwszy sezon w trzeciej lidze na 18. miejscu, sprawiając po drodze kilka niespodzianek, m.in. bezbramkowo remisując z triumfotorem rozgrywek, Koroną Kielce. W sezonie

1997/1998 Alit uplasował się w ligowej tabeli na 5. miejscu, tracąc do zwycięzcy rozgrywek, Orłąt Łuków siedem punktów. Gorszy bilans bezpośrednich spotkań z Lublinianką Lublin spowodował, że klub nie zajął wyższego miejsca. W następnych rozgrywkach w stawce 18 zespołów Alit uplasował się na 13. lokacie. Wynik ten oznaczał spadek do IV ligi, gdyż wówczas zdegradowanych zostało sześć ostatnich drużyn. W sezonie 1999/2000 drużyna Alitu walczyła o powrót do III ligi. Klub zajął trzecią lokatę, ale nie dała ona awansu – promocję wywalczyły Pogoń Staszów i Łada Biłgoraj. W następnych rozgrywkach Alit wygrywając 16 meczów, przegrywając 15 spotkań oraz remisując trzy razy, uplasował się w środku tabeli, na ósmym miejscu.

W latach 2001–2008 klub nadal występował w IV lidze, a najbliższy awansu był w sezonie 2001/2002, gdy zajął drugie miejsce za Nidą Pińczów. 7 stycznia 2007 obradujące w Warszawie walne zgromadzenie sprawozdawczo–statutowe Polskiego Związku Piłki Nożnej przyjęło nową strukturę piłkarskich rozgrywek centralnych od sezonu 2008/2009 – cztery ligi centralne, od ekstraklasy przez pierwszą, dwie grupy drugiej do ośmiu grup trzeciej ligi. W wyniku tej reformy w sezonie 2007/2008 z IV ligi spadło osiem drużyn, w tym Alit.

W Alicie występowało kilkunastu zawodników, którzy grali także w Ekstraklasie. W ożarowskim klubie piłkarską karierę rozpoczynał m.in. Paweł Strąk, który ma za sobą występy w europejskich pucharach. Piłkarzem Alitu był także Dariusz Sajdak – strzelec 35 goli w I lidze. W barwach tego zespołu grali także związani przez większość kariery z KSZO Ostrowiec Św. Tomasz Dymanowski i Marcin Wróbel. Występował w nim także Marek Franczuk, który w 1991 sięgnął z GKS-em Katowice po puchar Polski.

8.4. Promocja Gminy i atrakcje turystyczne

/opis część główna/

9. POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW GMINY

9.1. Pomoc i opieka społeczna

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OŻAROWIE

Zadaniem Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczenia pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej

przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu. Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym polskie obywatelstwo, zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom posiadającym zezwolenie na pobyt stały lub status uchodźcy, zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

Osoby ubiegające się o świadczenia pomocy społecznej muszą jednocześnie spełniać dwa kryteria:

- kryterium dochodowe określające dochód przypadający na osobę lub osobę w rodzinie, obliczane jest dla każdego gospodarstwa i uzależnione jest od ilości osób w rodzinie,
- kryterium dysfunkcji, do którego zalicza się: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej klęski żywiołowej lub ekologicznej

Pomocy ośrodek udziela się w różnych formach. Są to: świadczenia niepieniężne (praca socjalna, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, usługi opiekuńcze, sprawienie pogrzebu, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie) lub świadczenia pieniężne (zasilek stały, zasilek okresowy, zasilek celowy i specjalny zasilek celowy)

Od 1 maja 2004 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarowie realizuje wypłaty świadczeń rodzinnych.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ożarowie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ożarowie jest placówką, w której pomoc i wsparcie znajdują osoby z niepełnosprawnością intelektualną i po trudnych doświadczeniach życiowych. Oficjalne otwarcie placówki nastąpiło 9 września 2008r. .

Uczestnikami zajęć mogą być osoby z terenu Gminy Ożarów, które uzyskały decyzję kierującą, wydaną przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Ożarowie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Ożarowie poprzez swoją działalność służy wsparciem społecznym pozwalającym zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe uczestników, uczy samodzielności, wiary we własne możliwości, umożliwia integrację społeczną.

Celem Środowiskowego Domu Samopomocy jest:

- Podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników, niezbędnych do samodzielnego życia.
- Umożliwianie rozwoju kulturalnego i osobowościowego uczestników.
- Organizowanie pobytu uczestników z uwzględnieniem ich zainteresowań indywidualnych poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć w postaci terapii zajęciowej, psychoterapii, muzykoterapii, kulturoterapii, fizjoterapii.
- Wnikliwa i ciągła ocena sytuacji życiowej uczestnika w rodzinie i środowisku społecznym.
- Udzielanie doraźnej pomocy interwencyjnej w przypadku wystąpienia ciężkich zaburzeń.
- Rehabilitacja przywracająca uczestnikom zdolność do życia we własnym środowisku społecznym, pomoc w przygotowaniu do odpowiedniego zatrudnienia.
- Rehabilitacja fizyczna i psychiczna.

Osobom korzystającym z usług ŚDS oferowane są zajęcia indywidualne i grupowe, takie jak:

- terapię zajęciową w pracowniach - plastycznej, rękodziela, kulinarnej, komputerowej, stolarskiej
- rehabilitację ruchową - gimnastykę i aerobik
- uczestnictwo w zajęciach kulturalno - oświatowych - wycieczkach, wystawach, zabawach, udział w przeglądach twórczości artystycznej
- muzykoterapię

Dom Pomocy Społecznej w Czachowie

DPS w Czachowie jest samodzielną jednostką organizacyjną powiatu o charakterze ponadlokalnym. Dom ten jest placówką stacjonarną stałego pobytu zapewniającą całodobową opiekę dla osób przewlekle psychicznie chorych. Nadzór nad jednostką sprawuje Starosta.

Dom Pomocy Społecznej w Sobowie

DPS w Sobowie jest samodzielną jednostką organizacyjną powiatu. Nadzór nad jednostką sprawuje Starosta. Dom jest przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Przy placówce działa Filia w Suchodółce z przeznaczeniem dla osób przewlekle psychicznie chorych.

DPS w Sobowie zapewnia całodobową opiekę oraz świadczy usługi bytowe (miejsce zamieszkania, wyżywienie, odzież), opiekuńcze i wspomagające (np. umożliwia udział w terapii zajęciowej, pomoc w nawiązywaniu, utrzymywaniu i rozwijaniu kontaktów z rodziną i społecznością lokalną)

Na terenie Gminy Ożarów funkcjonuje instytucja pożytku publicznego powołana do życia przez **Fundację Domy Wspólnoty Chleb Życia**

Wspólnota Chleb Życia na terenie Polski ma siedem domów: trzy w Warszawie, jeden w Brwinowie koło Warszawy oraz trzy w powiecie opatowskim: Zochcinie, Grocholicach (gmina Sadowie) i w Jankowicach (gmina Ożarów). Koordynatorem działań Wspólnoty Chleb Życia w Polsce jest siostra Małgorzata Chmielewska.

Dom w Jankowicach jest kolejnym siódmym domem Wspólnoty Chleb Życia. Przejęła ona budynek szkoły podstawowej, który został dostosowany do jej potrzeb. W domu jankowickim działa pracownia krawiecka i stolarska.

Schronienie w domach Wspólnoty znajdują bezrobotni, kobiety, ludzie chorzy, matki z dziećmi i młodzież. Oprócz schronienia otrzymują pomoc socjalną, medyczną i materialną.

Wspólnota Chleb Życia współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi niosącymi pomoc ludziom najuboższym oraz z władzami samorządowymi.

9.2. Bezpieczeństwo

Komisariat Policji w Ożarowie swym działaniem obejmuje teren gmin Ożarów Tarłów oraz gminę Wojciechowice, usytuowany w północno- wschodniej części powiatu opatowskiego, w rozwidleniu dróg krajowych K-74 Kielce - Lublin i K-79 Warszawa -Sandomierz - Kraków. ogólna powierzchnia w/w gmin wynosi 433 km² teren ten zamieszkały jest przez około 22 tys. osób.

Stan etatowy Komisariatu Policji w Ożarowie (grudzień 2014 r.) obejmował 25 etaty policyjne w tym Zespół Kryminalny -7, Ogniwo Patrolowo-interwencyjne - 11, dzielnicowi- 4, Zespół ds. Wykroczeń- 2 i 2,5 etatów pracowników cywilnych.

W roku 2014 Komisariat Policji w Ożarowie przeprowadził 282 postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa określone w Kodeksie Karnym oraz innych ustawach szczególnych. W roku 2013 było przeprowadzonych 352 postępowania, co oznacza spadek o 70

postępowań. Na dorosłych sprawców przestępstw skierowano 150 aktów oskarżenia do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Św. VII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w Opatowie oraz wobec ujawnionych 3 nieletnich sprawców czynów karalnych materiały zostały przesłane do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Św. VIII Zamiejskowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Opatowie. Wykrywalność ogólna przestępstw Komisariatu Policji w Ożarowie wyniosła 68,05% (2013r - 76,3%) w tym przestępstw kryminalnych - 54,49% . Przestępstw o charakterze gospodarczym na terenie dziania KP Ożarów odnotowano 17 (w 2013 r. - 12). Wykrywalność przestępstw gospodarczych wyniosła 76,47% .

Wśród przestępstw kryminalnych najliczniejszą oraz najbardziej dokuczliwą społecznie grupę stanowią przestępstwa przeciwko mieniu, do których zaliczamy przede wszystkim kradzieże z włamaniem, kradzieże rzeczy cudzej, rozboje i uszkodzenie mienia. Przestępstwa przeciwko mieniu stanowią 40 % wszystkich przestępstw. Stwierdzono wzrost liczby kradzieży z włamaniem z 15 w 2013 roku do 27 w roku 2014, spadek kradzieży cudzej rzeczy z 30 w roku 2013 do 24 w roku 2014r. oraz spadek uszkodzenia cudzej rzeczy z 7 zdarzeń w 2013 roku do 4 w 2014 roku. Wykrywalność przestępstw przeciwko mieniu na terenie miasta i gminy Ożarów wyniosła 38,6%. W większości przypadków obiekty, które były przedmiotem przestępstwa nie posiadały technicznych zabezpieczeń antywłamaniowych, były słabo oświetlone i umiejscowione z dala od innych zabudowań, często przedmioty skradzione pozostawione były bez nadzoru osobowego.

W celu zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz dla poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa obywateli, a także zapobiegania przestępstwom i wykroczeniom w 2014 roku realizowano działania profilaktyczne m. in. w ramach następujących programów:

- **Świętokrzyski Program Pomocy Ofiarom Przestępstw**
- Program „**Szkoła Rodzina Środowisko**” w tym:
 - „**Bezpieczne wakacje**” - przeprowadzono 11 spotkań na terenie miasta i gminy Ożarów . Spotkania te miały na celu uświadomienie dzieciom jak zachowywać się w czasie wakacji, gdy same zostają w domu, gdy zostają zaczepiane przez osoby obce a także w czasie pobytu nad wodą. O obowiązujących zakazach kąpieli w miejscach do tego nie wyznaczonych oraz zabawach z rówieśnikami. W spotkaniach brało udział 190 uczniów.
 - „**Bezpieczna droga do szkoły**” - przeprowadzono 11 spotkanie Na spotkaniach tych omówiono zasady poruszania się po drogach publicznych pieszo i rowerem, bezpiecznym przechodzeniu przez jezdnie w miejscach do tego wyznaczonych. W spotkaniach brało udział 190 uczniów.

- **„Bezpieczne ferie”** - przeprowadzono 18 spotkań. W czasie spotkań z młodzieżą poruszono tematy dotyczące zabaw przy zamrzniętych akwenach wodnych , o zabawach na śniegu jak również bezpiecznej i rozsądnej jazdy na sankach i nartach. W spotkaniach brało udział 655 uczniów.

- **Czyny Zabronione** - przeprowadzono 21 spotkań. Spotkania te miały na celu uświadomić dzieciom i młodzieży szkolnej, że osoby które łamią prawo, zawsze zostaną ukarane, a także żeby nie byli obojętni jeżeli komuś dzieje się krzywda- powiadamiali pedagogów, kuratorów, nauczycieli o łamaniu prawa przez swoich rówieśników , a także nie dali się zastraszać .Ponadto w trakcie spotkań z młodzieżą szkolna poruszano tematykę **„Cyber Przemocy”**. W spotkaniach brało udział 273 uczniów.

- **Program „Życie jest zbyt cenne - nie zostawiaj go na drodze”**
- **Bezpieczny Powiat Opatowski** - w oparciu o zadania tego programu realizowany jest obecnie program lokalny przeciwdziałania przestępczości i aspołecznych zachowań na terenie miasta i gminy Ożarów pod nazwą „Razem bezpieczniej”, gdzie w ramach prowadzonego programu brano udział w 2- Piknikach Rodzinnych oraz akcji „Mandat czy Cytryna”.
- **Przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi** - w ramach programu w trakcie spotkań z młodzieżą prowadzone są pogadanki na temat szkodliwości i używania i odpowiedzialności prawnej używania i posiadania narkotyków jak też przeprowadzono spotkania z uczniami o tematyce związanej ze szkodliwością palenia wyrobów tytoniowych , ponadto skierowano 24 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- **Bezpieczny Dom Osiedle Parking** - realizując ten program dzielnicowi KP Ożarów w ramach prowadzonych spotkań i odwiedzin posesyjnych prowadzili rozmowy profilaktyczno-edukacyjne na temat zabezpieczenia własnego mienia i czujności sąsiedzkiej jak też prowadzili rozmowy profilaktyczne z duszpasterzami (5 spotkań), radami soleckimi (14 spotkań).W spotkaniach brało udział ogólnie 45 osób.
- **Bezpieczny Biznes** -w ramach programu przeprowadzono 133 kontrole sklepów pod kątem prawidłowego zabezpieczenia jak i oznakowania o zakazie sprzedaży nieletnim wyrobów tytoniowych oraz alkoholowych jak i osobą nietrzeźwym . Ponadto w ramach prowadzonego programu profilaktycznego przeprowadzano rozmowy z właścicielami firm transportowych o prawidłowym zabezpieczeniu mienia.

Straż Miejska w Ożarowie

W całokształcie interwencji strażników w 2014 roku zdecydowana większość z nich zakończyła się zastosowaniem środków oddziaływania pozakarnego, ponieważ liczba udzielonych pouczeń sprawcom wykroczeń wynosi 807, natomiast liczba nałożonych mandatów karnych 70, ponadto sporządzono 8 wniosków o ukaranie do sądu. W strukturze wykroczeń najczęściej pouczeń strażnicy udzielili z wykroczeń z zakresu aktów prawa miejscowego (przepisy porządkowe) tj.: 191, najczęściej mandatów karnych nałożyli za wykroczenia z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj.: 32. W Ożarowie istnieje bardzo dobra współpraca w zakresie wymiany informacji pomiędzy Policją, a Strażą Miejską o zagrożeniach oraz zdarzeniach zakłócających bezpieczeństwo i porządek publiczny. W celu usprawnienia działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego zapewniona jest łączność telefoniczna. W celu koordynacji rozmieszczenia służb z uwzględnieniem zagrożeń odbywają się okresowe posiedzenia przedstawicieli obu służb. W czasie spotkań uzgadniane są szczegółowe zasady współpracy oraz koordynacji rozmieszczenia sił i środków w służbach patrolowych. W kwestii dotyczącej współdziałania w zabezpieczaniu imprez i uroczystości organizowane są narady robocze w celu wypracowania i przekazania zadań do służby. Organizowane są również patrole mieszane (Strażnik Miejski wspólnie z Policjantem). Ponadto są prowadzone wspólne działania administracyjno-porządkowe ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego realizując liczne przedsięwzięcia w zakresie zabezpieczenia imprez i uroczystości, kontroli targowisk, posesji itp.

Udział Straży Miejskiej w zabezpieczaniu imprez i uroczystości oraz przejęcie przez nich do samodzielnego zabezpieczania części z nich, pozwoliło na znaczne odciążenie sił policyjnych co umożliwia skierowanie ich do służb w najbardziej zagrożonych rejonach. Współdziałanie przy zabezpieczaniu miejsc popełnienia przestępstwa polega na wykonaniu zabezpieczenia do czasu przybycia służb policyjnych. Natomiast w sytuacjach szczególnych policjanci i strażnicy zabezpieczają miejsca zdarzenia wspólnymi siłami.

10. OCHRONA ZDROWIA

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ożarowie

SPZOP świadczy usługi w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej (poradnia dla dzieci zdrowych i chorych, poradnia dla dorosłych)
- ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (poradnia reumatologiczna, neurologiczna, okulistyczna, położniczo-ginekologiczna, endokrynologiczna)
- stomatologii
- fizykoterapii.

W ramach fizykoterapii SPZOP prowadzi zabiegi fizykalne i rehabilitacyjne. Należą do nich m.in..

- *Kinezyterapia*

Ćwiczenia: bierne, czynno-bierne i wspomagane,

Ćwiczenia czynne: czynne w odciążeniu, w odciążeniu z oporem, czynne wolne, czynne z oporem, izometryczne, wyciąg szyjny, ogólnousprawniające, masaż klasyczny suchy, ćwiczenia redresyjne.

- *Elektrolecznictwo* (galwanizacja, prądy diadynamiczne, elektrostymulacja, jonoforeza, ultradźwięki, ultrafonoreza, laseropunktura, naświetlanie miejscowe JR, pole magnetyczne wielkiej częstotliwości, terapuls.

Filia zakładu znajduje się w Jakubowicach i świadczy usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz stomatologii.

Do dyspozycji mieszkańców Gminy Ożarów jest laboratorium, które wykonuje szeroki wachlarz badań mając do dyspozycji urządzenia obsługiwane przez doświadczony i wykwalifikowany personel co zapewnia wiarygodność oraz dokładność wykonanych badań.

Niepubliczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego

w Ożarowie

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Ożarowie świadczy usługi medyczne dla mieszkańców miasta i gminy Ożarów. Usługi medyczne świadczone są w poradniach: dla dorosłych, dla dzieci oraz specjalistycznych: ginekologicznej, okulistycznej, otolaryngologicznej i neurologicznej. W Zakładzie znajduje się laboratorium analityczne.